

RAE

Sõnumid

NOVEMBRINUMBRIS:

- Uuel aastal jätkab sama jäätmevedaja, kuid hinnad muutuvad
- Täpne ülevaade kõikide valla külade elanike arvust läbi aastakümnete
- Kultuurikeskuse juht nimetab Raed kohatuks kohaks
- Jüri gümnaasium parandas oluliselt oma kohta koolide üldtabelis
- Rae valla mängude petankiturniir tõi edu Patika külale

Rae valla ametlik väljaanne

nr 10 • november 2016

Foto: Signe Heiberg

**JÕULUVANA LUBAS TÄNAVU
TULLA AINULT NENDE JUURDE,
KES KANNAVAD HELKURIT.**

Rae vald korraldab annetatud helkurite jagamise 9. novembril. Helkurite kandmisest ja maanteeameti kampaaniast lk 2-3.

Vallavolikogu võttis vastu järgmise nelja aasta eelarvestrateegia

Määrus „Rae valla 2017 – 2020. aastate eelarvestrateegia kinnitamine“ õeti vastu 18. oktoobri korralisel istungil.

„Eelarvestrateegia kaudu tagatakse perspektiivis tegevuste jätkusuutlikkus ning viiakse arengukava eesmärgid kooskõlla valla reaalsete rahaliste võimalustega,“ selgitas rahandusameti juhataja Tiit Keerma.

Keerma sõnul on eelarvestrateegia aluseks nii valla eelarve koostamisel kui kohustuste võtmisel ja investeeringuprojektide kavandamisel. Eelarvestrateegia peab hõlmama vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat ja arvestama arengukava eesmärkidega.

Vastuvõetud eelarvestrateegiaga saab tutvuda aadressil www.rae.ee/eelarve

RS

Peetri alevikku ehitatakse novembri keskpaigaks uued bussipaviljonid ja bussitaskud

Rae valla tellimisel ehitatakse Peetri alevikku Uusmaa ja Vägeva bussipeatustesse uued bussitaskud ja ootepaviljonid.

Ehitustööd võeti ette tulenevalt vajadusest korraldada turvalisemaks ühistranspordi kättesaadavus sõitjate jaoks. Ootepaviljon ja bussitasku ehitatakse Vägeva peatustesse ja Uusmaa peatusse. Samuti laiendatakse olemasolevaid bussitaskuid Uusmaa ja Vägeva peatustes.

Lisaks nimetatud töödele rajatakse Vägeva teele künnis, mis hakkab asuma kahe teine teisel pool teed asuva bussipeatuse vahel.

RS

Helkurikampaania kutsub üles olema väljapaistev ja loominguline

Maanteeameti ennetustöö osakonna ekspert **Gerli Grünberg** kirjutab korraldatava helkurikampaania raames, et viimaste küsitluste kohaselt peab helkurit oluliseks üle 14aastaste seas 91% ja laste puhul suisa 99%. Seega eestlaste meelestatud helkuri vajalikkuse üle on küll ülikõrge, tegelikkuses aga kinnitab enda rõivale mõne nähtavaks tegemise vahendi vaid 66% täiskasvanutest.

Enamasti on nad naised, üle 65aastased; maakonnakeskuste, väiksemate linnade ja alevite elanikud ning inimesed, kes liiguvad võrdselt nii autoga kui ka jalgsi.

Kuidas aga säästa nende elusid, kes ei kannu reflektorit seetõttu, et pole leidnud sobivat või on kord ostetu ära kaotanud? Valdavalt on nad 19–34aastased, mehed, tallinlased ja igapäevased autosõitjad.

Eelmisel aastal jättis liikluses elu 24 jalakäijat, kellest 16 said surma pimedal ajal. Hukkunutest vaid kolm kandsid helkurit.

Soovitus: kannu mitut helkurit

Eri suuruse ja kujuga jalakäijahelkuri kõrval on viimastel aastatel lisandunud palju innovaatilisi lahendusi, mis pakuvad iseisvalt või koos klassikalise helkuriga pimedal ajal liikudes tõhusat kaitset. Kindlasti peab aga arvestama, et kõigil toodetel ei pruugi kehtivat sertifikaati olla. Kuigi kasutatud materjal võib vastata tehnilistele nõudmistele, ei ole väiketootja jaoks alati põhjendatud taotleda aja- ja ressurtsimahukat CE-märgistust. Teisalt kuluvad

RAE VALD

RAE VALLAVALITSUS

Aruküla tee 9, 75301 Jüri, Harjumaa

Telefonid: 605 6750, 605 6770

Kodanike vastuvõtuajad: esmaspäev 9–17 (lõuna 13–14), kolmapäev 14–18

Hea jalakäija, isegi ühest helkurist on vähe, et autojuht sind märkaks. Mis saab veel siis, kui sul pole ühtegi... Foto Rae Sõnumid

helkurribadega rõivad ja helkurpihustiga üle pihustatud esemed kasutamise käigus ning nende peegeldavad omadused aja jooksul kahjustuvad. Helkurribadega väliiriete keskmiseks elueaks peetakse kuni 25 pesukorda.

Liiklusohutuse seisukohalt on kõik uudsed lisavahendid enda märgatavuse suurendamiseks aga väga soositud. Ülekäigurajal, kõnniteel või bussitaskus oodates, aga ka maanteel teed ületades ei paista vaid ühele kehapoolle kinnitatud reflektor sõidukijuhile piisavat hästi ning tal ei jää aega ohuolukorrale adekvaatselt reageerida. Sestap on soovituslik kanda korruga mitmeid eri funktsiooniga valgustpeegeldavaid tooteid, millest üks peaks olema sertifitseeritud.

10 võimalust olla silmapaiste

Helkuraerosool on mugav pihustatav vahend jalgrattaraamile, lapsevankri ratastele, rõivastele, jalatsitele, seljakotile ja kiivri. Saadaval erinevate materjalide jaoks. Arvestada tuleb, et helkurpihusti kiht ei püsi igavesti, seetõttu peab esemeid regulaarselt aerosooliga värskendama.

Laetav helkur koosneb plastmassist helkurist ja silikoonist kestast, mis helendab peale loodusliku või tehniliku valguse käes laadimist. Sobib eriti keskkonda, kus on kehv või olematu tänavavalgustus. Mugav paigalda riiete, selja- või koolikoti külge.

Rattasusside katted on enamasti neoontoonis, et tagada hea silmapaistus. Lisaks kaitsevad jalanõusid ka pori ja mustuse eest ning tagavad lisasoojuse.

Helendav seljakotikate on erksat värvi ja kaetud valgustpeegeldavate ribadega, mis tagavad pimedal ajal nähtavuse kuni 100 m kaugusele. Veekindel materjal kaitseb koti sisu ka vihma eest!

Helkurtraksid on saadaval eri löigete ja disainiga. Sobivad nii tervisesportlasele, jalg- kui ka mootorratturile. Efekti tagavad neoonvärv ja helkurribad. Elastne vöö aitab enda kehakuju järgi suuruse parajaks timmida.

Helkurlõngast ja -niidist tooteid saab osta valmiskujul, kuid käsitööhuvilise jaoks on olemas ka spetsiaalne helkurniiti sisaldav helkurlõng. Saadaval on ka helkurniit, mida saab koos meelepärase lõngaga mütsidesse, sallidesse ja kinnastesse kududa, kasutada heegeldamiseks ja tikkimiseks.

Helkurkleebiseid on eri kuju ja suurusega, kuid eelistada võiks CE-märgistusega variante. Need tagavad hea nähtavuse nii rõiva selja- kui ka esiosale ja eri kõr-

gustele paigutatult. Uudse lahendusena pakutakse helkivaid helkurkangast kujundeid, mida saab riiete triikrauaga kinnitada.

Helkurteip on tugeva liimiga peegeldav 3M-materjal, mida saab sobivasse suurusesse löigates kasutada igal pinnal. Eriti lihtne on selle abil oma käimiskepid silmapaistvaks teipida.

Helkurpulgad jalgratta kodaratele on efektsed, lihtsalt paigaldatavad sertifitseeritud pulgad, mis helgivad 360 kraadi.

LED-jalanõud on LED-ribadest talaga, mida on saadaval nii lastele kui ka suurtele.

Lisaks on olemas helendavad tossupaelad, helkurprossid ja käsitööhelkurid, LED-kõrvarõngad, helkurseljakotid, helkurribadega kodumaine rõivadisain ja palju muud ootab avastamist.

Allikas: Maanteeamet

9. novembril võta vastu tasuta helkur

Iga-aastane helkurite jagamisaktsioon toimub tänava kolmapäeval, 9. novembril. Vabatahtlike abiga kingitakse Lagedi, Jüri, Peetri ja Vaida piirkondade inimestele Rae vallavalitsusele annetatud helkureid. Lisaks on plaan teha koostöös külvanimetega ja igasse külla rajada oma helkuripuu, mille küljest saavad helkuri võtta kõik inimesed, kellel seda ei ole või on kaduma läinud.

Rae vald alustas helkurite jagamise aktsiooniga 2014. aastal, et pöörata tähelepanu pimedal ajal probleemile ja jagada helkureid lisaks suurematele asulatele ka kaugemates Rae valla küldes.

2014. aastal jagati laiali üle 400 helkuri ja 2015. aastal enam kui 1050 helkurit. Aktsiooni on olnud kaasatud vabatahtlikud ning Politsei- ja Piirivalveamet.

Helkurid on saadud annetuse korras Politsei- ja Piirivalveametilt ja Rae vallas tegetsevate ettevõtete AS ABB, Volvo Estonia OÜ, Kalev AS ja Huppa OÜ. Tänavu on liitunud aktsiooniga veel FORSS OÜ, AS Smarten Logistic, Konekesko Eesti AS ja LabelPrint OÜ.

RS

Foto Rae Sõnumid

Omniva kolib Jüri külje alla

Omniva kaubamärki kasutav riiklik logistikafirma Eesti Post rajab Tartu maantee äärde Jüri liiklussõlme lähedale 2018. aastaks 10 miljonit eurot maksva logistikakeskuse.

Ostu-müügileping 9,3 ha suuruse maatüki ostuks allkirjastati Rae vallaga 4. oktoobril ning uude hoonesse kolimine on ettevõtte teate kohaselt planeeritud 2018. aastasse.

„Omniva keskus saab olema Rae valla uues tehnoпаркis, kuhu juba on rajatud Smarteni uus logistikakeskus ja rajamisel on Baltic Agro moodne kompleks. Omniva, Smarten ja Baltic Agro on esimesed suuremad keskused uues ca 70 ha suuruses Rae valla arendatavas tehnoпаркis,“ kõneles abivallavanem **Priit Põldmäe**.

Logistikakeskusele kohta otsides tutvuti enne enam kui 30 krundi-ga nii Tallinnas kui ka selle lähiumbruses. Ettevõtte teatel rääkisid Pähklimäe tee krundi kasuks hea juurdepääs nii inimestele kui ka kaubaautodele, parkimisvõimalused, muude oluliste taristusõlmede, sealhulgas lennujaama ja maantee lähedus, kaugus Tallinna kesklinnast ja laienemisvõimalused.

Põldmäe tunneb heameelt, et valla tehnoparki on koondumas ettevõtted, kellega koostöös on võimalik rajada uue kvaliteediga ajakohane ja innovaatiline linnak.

Uue hoone valmimisel suletakse Eesti Posti praegune logistikakeskus Tallinnas Pallasti tänaval. Rae valda rajatavasse logistikakeskusesse asub tööle vähemalt 300 inimest.

RS

ASi Hekotek juhatuse liikmele Heiki Einpaulile annab Aasta Ettevõtte 2016 auhinna üle Eesti Vabariigi president Kersti Kaljulaid. Foto: EAS / Erlend Shtaub

Aasta ettevõtte konkursi võitnud Hekotek kiidab ettevõtluskeskkonda

Ettevõtlu Arendamise Sihtasutuse ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoja korraldatud ettevõtlu konkursi võitis tänava Rae vallas puidutööstuse sektorile orienteeritud AS Hekotek, kes pälvis ka EASi ettevõtlu auhinna aasta eksportöörina.

Ligikaudu 120 inimesele tööd andva ASi Hekotek juhatuse liikme **Heiki Einpauli** sõnul on Rae vallas tegutseda väga hea. „Kindlasti on see Eestis üks parimaid. Logistiliselt paikneme väga heas kohas. Tallinn on oma infrastruktuuriga ka väga lähedal. Lennujaama, sadamatesse on Jürist väga mugav liigelda, samas isegi veel sattumata Tallinna liiklusummikutesse.“

Tänavusel aasta ettevõttel pole põhjust nuriseda ka tööjõuturu pärast, sest ettevõtte jaoks välja koolitatud spetsialistid soovivad enamasti tööle jääda. Hekotekis töötab Einpauli sõnul ka kohalikke inimesi. Ettevõtte juht nendib, et mitmed

töötajad on Rae valda kolinud Hekotekis töötamise ajal.

Tulevikuplaanide kohta kommenteerib mitmekümnesse miljonisse ulatuva käibe-ga ettevõtte juht, et Hekoteki Lääne-Euroopa tõsisemad konkurendid on umbes sama suured ettevõtted, mistõttu pole kellelgi õnnestunud väga suureks kasvada, sest potentsiaalne turg ja viis, kuidas ning millist teenust saab osutada, seab omad piirangud. „Kui me midagi päris teistsugust tegema ei hakka, siis suurt kasvu me ei saa plaanida.“

Hekoteki valmistatud seadmeid kasutatakse Baltikumi, Soome, Rootsi, Venemaa, Valgevene, Poola, Saksamaa ja Prantsusmaa puidutööstusettevõtetes. Kaugeimad maad, kuhu Hekotek seadmeid on tarninud, on Lõuna-Aafrika Vabariik, Argentina ja Uruguay.

RS

Jüri gümnaasiumi riigieksamite tulemus kergitas oluliselt kooli edetabeli kohta

2016. aasta riigieksamite tulemuste järgi on Jüri gümnaasium koolide üldtabelis 34. kohal ja kerkis möödunud aastaga võrreldes 25 koha võrra.

„See on tõepoolest kõrgeim tulemus kooli ajaloo,“ kommenteeris direktor **Maria Tiro**.

Tiro sõnul ei ole koolil olnud nn koha eesmärki. Õpetamisel lähtutakse eelkõige õpitulemusest ja õppijast. „Tore, kui õpilase ja õpetaja koostööd peegeldavad esile-

tõstmist väärivad eksamitulemused.“

Möödunud õppeaastal lõpetas Jüri gümnaasiumi 34. lend 47 õpilasega. Direktor hindab lendu töökaks ja õpihimuliseks. „Sama saab väita ka kõikide eelnevate lendude kohta. Igal õpilasel on omad tugevused ja nõrkused, eks õpetaja töö on need koostöös õpilasega leida – tugevusi arendada, nõrkusi tugevusteks muuta. Seega ei saa väita, et on tugevamaid ja nõrgemaid lende, iga lend on omanäoline,“ kõneles Maria

Tiro. Ta lisas, et kindlasti on olnud kõikides lendudes väga kõrge motivatsiooniga ja suurepärase tulemustega õppijaid.

2016. aasta riigieksamite esiletõstmist vääriv sooritus näitab direktori sõnul viimase lennu ühtlaselt kõrget taset ja õpimotivatsiooni. Viimaste õppeaastate Jüri gümnaasiumi nn edetabeli kohad on olnud piirides 34–115, enamasti on kool olnud edetabeli esimeses pooles.

RS

Oktoobri lõpus avati Rae Kunsti Plats Eesti kaasaegse kunsti tutvustamiseks

Rae Kunsti Platsi ellukutsuja ja Rae kultuurikeskuse juhataja **Toomas Aru** sõnul on Rae Kunsti Plats oma sisult kunstigalerii, mille eesmärk on tutvustada ja populariseerida Eesti kaasaegset kunsti.

29. oktoobril koostöös ASiga Smarten Logistics Rae kultuurikeskuse ruumides avatud Rae Kunsti Platsi esimene näitus on koostatud kirjaniku ja ärimehe **Armin Kõomägi** liikuva kunstikogu töödest.

Romaanivõitluse võitnud „Lui Vu-tonni“ autori Armin Kõomägi kunstikogu tööd annavad hea ülevaate Eesti kaasaegse kunsti arengusuundadest graafikas ja maal. Aru tutvustas, et esimesel näitusel on lisaks Kõomägi töödele võimalik näha **Jaan Toomiku, Margit Lõhmuse, Mara Koppeli, Aarne Maasika, Rauno Thomas Mossi** jpt kunstnike fotokunsti, graafikat ja maali. „Näitus jääb üles detsembri keskpaigani.“

Kui esimene näitus on koostatud koostöös Smarten Logisticsiga Armin Kõomägi liikuvast kunstikogust, siis edaspidi oodatakse galeriile sisu andma kõi-

Foto: Signe Heiberg

ki kunstihuvilisi Rae vallas tegutsevaid ettevõtteid. „Ettevõttel on võimalus välja valida kunstnik, kelle loomingut näitamiseks on valmis toetama.“

Galerii Rae Kunsti Plats asub aadressil Aruküla tee 9, Jüri.

RS

Õpilasmaleva edendajad seadsid uusi sihte

13. oktoobril toimunud *brunch*'il seati ettevõtjatele uusi sihte õpilasmaleva elu edendamisel ja tehti kokkuvõtteid toimunud malevasuvest.

Vallavanem **Mart Vörklaev** tõi ühisel kokkusaamisel välja, et on väga oluline, et Rae ettevõtjad aitavad pakkuda noortele esimest töökogemust. Vallavanem avaldab lootust, et ka ettevõtjad ise saavad sillutada teed tulevikku, sest malevas tegutsevad potentsiaalsed tulevased töötajad.

Malevasuve projekti eestvedanud noorsootöö spetsialist **Kädi Kuhlapi** meenutas, et Rae kultuurikeskuses toimunud *brunch*'il tõdeti ühiselt, et malevasuve peavad jätkuma, sest projekt on kasulik nii noortele kui ka ettevõtjatele. Ühise laua taga arutledes leiti, et Rae õpilasmaleva on küll kenasti toimima saanud, aga see ei tähenda, et seda ei võiks arendada. Näiteks Veski Matile meeldiks pikemat

aega kestev õõbimistega malev koduval-last kaugemal.

„Noortele võiks olla väga motiveeriv mitmenädalane 24 tundi koosolemine. Oma kunagistest kogemustest tean, et see tähendab ka iseseisvumist, oma asjadega hakkama saamist.“

Muidugi on kodust eemal olek ka põnev, sest tekivad uued suhted ja sotsialiseerutakse. Lisaks annab rühmaga koos elamine võimalust ühiseid ettevõtmisi organiseerida, külastada teisi rühmi, külastada erinevaid ettevõtteid,“ kommenteeris Veski Mati turundusjuht **Heikki Põhi**.

Vallavanem Mart Vörklaeva sõnul tuleb kõikide heade ideede ellurakendumist tõsiselt arutada ja kui võimalusi on, siis uuen-duste läbi võidavad kõik. *Brunch*'i lõpus kinkis vallavanem ettevõtetele tänutäheks „Rae vald 150“ kruusid koos Kalevi maiustustega.

Brunch'il osales malevanoortele töö-

pakkunud 13 ettevõtet kaheksa: Veski Mati Mati (Balti Veski AS), Puumerkki AS, Pipelife Eesti AS, DPD Eesti AS, Balti Autoosad AS, Nefab Packaging OÜ, AS Kalev ja Volvo Estonia OÜ. Vallavalitsus-est osalesid üritusel lisaks vallavanem Mart Vörklaevale ja noorsootöö spetsialistile Kädi Kuhlapi abivallavanem **Jens Vendel**.

2016. aastal osales Rae Õpilasmalevas 140 noort, enamasti vanuses 13–14 aastat. Kokku toimus kolm vahetust juunis, juulis ja augustis. Kõige populaarsem vahetus oli juunis, mil korraga töötas 8 malevarühma ehk ühtekokku 104 noort. Juulikuus toimus õõbimisega malev Lagedil 12 noorele Jõelähtme valla aiandis. Augusti vahetuses töötas korraga kolm rühma, kus osales 24 noort.

Malevasuve jooksul juhtisid maleva rühma kokku 9 rühmajuhti.

RS

2017 hakkavad kehtima uued jäätmeveo hinnad

Tulenevalt jäätmeseadusest tuleb korraldada vähemalt iga viie aasta tagant riigihanke soodsama teenushinnaga jäätmevedaja leidmiseks. Rae vallavalitsus korraldab selle aasta suvel vajaliku riigihanke ja osalenud ettevõtetest tegi soodsaima hinnaga pakkumise AS Eesti Keskkonnateenused, mis on osutanud teenust ka viimasel kolmel aastal.

Elanikul oluline teada

1. jaanuaril 2017 lõpevad automaatselt seni kehtinud jäätmeveo lepingud ja AS Eesti Keskkonnateenused saadab detsembri alguses kõikidele jäätmevaldajate e-postiga või postkastidesse, kellel e-posti aadressi pole antud, uued eeltäidetud jäätmeveo lepingud koos veograafikutega. Uue vedamise perioodi tõttu muutuvad suure tõenäosusega harjumuspäraseks saanud jäätmeveo päevad.

Uues jäätmeveolepingus tuleb täpsustada mahutite suurust, väljaveosagedust, veo- ja postiaadresse, kontaktandmeid jm olulist infot ning saata allkirjastatud leping vedajale tagasi.

ASi Eesti Keskkonnateenused saadetakse eeltäidetud lepingus palume pöörata tähelepanu lepingu lisale 1, milles on kirjas iga kinnistu kohta jäätmeveo täpne aadress, konteinerite arv ja omand, kogutavad jäätmeliigid, väljaveo sagedus ja veo päev.

Jäätmevaldajail, kes soovivad eeltäidetud lepinguga pakutust erinevaid tingimusi (erinev konteineri maht, veosagedus või konteineri laenutuse või ostusoo), tuleks muudatustest ASile Eesti Keskkonnateenused varakult teada anda, et vajalikud muudatused enne veo algust teekonna programmi sisse viia ja vajadusel paigutada puuduvad jäätmemahutid. Lihtsaim viis on vastav soov saata e-posti aadressile tallinn@keskkonnateenused.ee või helistada telefonil **640 08 00**. Muudatuse soovid võib kirjutada ka käsitsi lepingu lissasse 1 ja postitada leping koos muudatustega vedajale tagasi.

Jäätmeseadusest tulenevalt on korraldatud jäätmeveo rakendamisel kõik jäätmevaldajad jäätmeveoga liitunud automaatselt. Kirjaliku lepingu mitteomamine või sõlmimata jätmise ei vabasta kedagi jäätmete üleandmise kohustusest riigihanke korras valitud vedajale. AS Eesti Keskkonnateenused alustab jäätmete vedu kõikidelt jäätmevaldajatelt omavalitsuse poolt vedajale üle antud jäätmevaldajate

registri alusel, olenemata sellest, kas meil on jäätmevaldajaga sõlmitud kirjalik leping või mitte. Juhul kui jäätmete väljaveopäeval jäätmeid vedajale üle ei anta, on vedajal õigus esitada nn tühisõidu arve. Tühisõidu arvete vältimiseks palume tagada eeltäidetud lepingus märgitud veokuu-päeval jäätmemahutile ligipääs.

Suurjäätmete äraandmine on uuel perioodil tasuta

Meeldivam muudatus on see, et uue riigihanke tulemusel on tasuta vanapaberi ja papi, biolagunevate jäätmete ja suurjäätmete vedu.

Suurjäätmed on vanamööbel diivanid, toolid, lauad, kapid, kardinapuud, vaibad jms suure mõõtmeline jääde, mis ei mahu oma mõõtmete või nende kaalu tõttu konteinerisse.

Suurjäätmete alla ei klassifitseeru ehituspraht, igasugused ehituse või lammuse tegevusel tekkinud jäätmed (aknaraa-

Rae Vallavalitsuse 04.10.2016 korraldusega nr 1455 tunnustati riigihanke „Kontsessiooni andmine korraldatud jäätmeveoks Rae vallas” edukaks

pakkumuseks Eesti Keskkonnateenused AS esitatud pakkumine.

Rae Vallavalitsus ja AS Eesti Keskkonnateenused allkirjastasid 31.oktoobril hankelepingu, mille alusel jätkab Eesti Keskkonnateenused AS Rae vallas jäätmeveoteenuse osutamist kuni 31.12.2019.

mid, betoon, tellised, kips, keraamika jm.) Samuti ei klassifitseeru suurjäätmetena elektroonikajäätmed (külmikud pliidid, pesumasinad jm). AS Eesti Keskkonnateenused osutab Rae vallas lisaks suurjäätmete kogumisele ka ehitusprahi ja elektroonika jäätmete vedu. Teenuse tellimiseks palume kontakteeruda AS Eesti Keskkonnateenused klienditeenindusega.

Rohkem infot www.rae.ee/korraldatud-jaatmevedu

Ege Kibuspuu
Keskkonnaspetsialist

Olmejäätmete kogumine ja vedu						
Jäätmemahuti maht m ³	Ühe jäätmemahuti tühjen-dus (km-ta) EUR	Ühe jäätmemahuti tühjen-dus (km 20%) EUR	Ühe jäätmemahuti ühe kuu rent (km-ta) EUR	Ühe jäätmemahuti ühe kuu rent (km 20%) EUR	Ühe jäätmemahuti müügi hind (km-ta) EUR	Ühe jäätmemahuti müügi hind (km 20%) EUR
Jäätmekott 0,10	0,43	0,51	-	-	-	-
kuni 0,08	0,34	0,40	2,00	2,40	38,42	46,10
kuni 0,14	0,60	0,72	2,50	3,00	38,42	46,10
kuni 0,24	1,03	1,23	2,50	3,00	48,00	57,60
kuni 0,37	1,59	1,90	5,00	6,00	80,00	96,00
kuni 0,66	2,83	3,39	5,50	6,60	150,00	180,00
kuni 0,80	3,43	4,11	7,50	9,00	160,00	192,00
kuni 1,10	4,72	5,66	7,50	9,00	190,00	228,00
kuni 2,50	10,73	12,87	15,00	18,00	550,00	660,00
kuni 4,50	19,30	23,16	20,00	24,00	690,00	828,00
Paberijäätmete kogumine ja vedu						
Jäätmemahuti maht m ³	Ühe jäätmemahuti tühjen-dus (km-ta) EUR	Ühe jäätmemahuti tühjen-dus (km 20%) EUR	Ühe jäätmemahuti ühe kuu rent (km-ta) EUR	Ühe jäätmemahuti ühe kuu rent (km 20%) EUR	Ühe jäätmemahuti müügi hind (km-ta) EUR	Ühe jäätmemahuti müügi hind (km 20%) EUR
kuni 0,14	0,00	0,00	2,00	2,40	38,42	46,10
kuni 0,24	0,00	0,00	2,50	3,00	48,00	57,60
kuni 0,66	0,00	0,00	5,50	6,60	150,00	180,00
kuni 0,80	0,00	0,00	7,50	9,00	160,00	192,00
kuni 1,10	0,00	0,00	7,50	9,00	190,00	228,00
kuni 2,50	0,00	0,00	15,00	18,00	550,00	660,00
kuni 4,50	0,00	0,00	20,00	24,00	690,00	828,00
Biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete kogumine ja vedu						
Jäätmemahuti maht m ³	Ühe jäätmemahuti tühjen-dus (km-ta) EUR	Ühe jäätmemahuti tühjen-dus (km 20%) EUR	Ühe jäätmemahuti ühe kuu rent (km-ta) EUR	Ühe jäätmemahuti ühe kuu rent (km-ga) EUR	Ühe jäätmemahuti müügi hind (km-ta) EUR	Ühe jäätmemahuti müügi hind (km 20%) EUR
kuni 0,08	0,00	0,00	2,00	2,40	38,42	46,10
kuni 0,14	0,00	0,00	2,00	2,40	38,42	46,10
kuni 0,24	0,00	0,00	2,50	3,00	48,00	57,60

Lisateenuste hinnakirja leiab www.rae.ee

ADVENDILAAT

Ostame-Müüme-Vahetame käsitööd ja omatoodangut

LAGEDI KOOLIMAJAS

11. detsembril 2016
10:00 - 13:00

kell 11:00 noorte etteasted:
juhendaja: Kuuno Kasak

Laadiale registreerimine:
lagedi.olevikuvõlts@gmail.com või
56 454 594

NB! Laadakoht on tasuta! (41)

lagedi.wordpress.com

Jüri Tervisekeskuse teavitust oma patsientidele

Alates 10. oktoobrist on Jüri Tervisekeskuses dr Alina Terepi ja dr Agne Liiskmanni vastuvõtule eelregistreerimine

E, K, R 8-16
T, N 8-18

telefonil 604 8233

Muudatus on sisse viidud, kuna terviseameti väitel on nende poole korduvalt pöördutud probleemiga, et meil on perearstile pääsemine lahendatud elava järjekorraga ehk ei peeta registreeritud ravijärjekorda.

Info vastuvõtuaegade kohta kodulehel
www.jyritk.ee

Jüri Tervisekeskus vajab koristajat.

Täpsem info tööpäevadel
tel 604 8073 või
tulla kohale
Aruküla tee 25 Jüris.

Ülejõe küla üldkoosolek

22. nov 2016
algusega 18.30
Lagedi Ratsasportkooli
koolitusruumides
Lagedil Lohu tn 6

Järeltule Lava Grupp esitleb **25. novembril Lagedi koolimajas kell 19:00**

Mängime Tsehhoovit
Lavastaja Maie Ramjalg

KARU ABIELU-ETTEPANEK

Jelena Ivanovna Popova Natalja Stepanovna
Eigi Tali
Grigori Stepanovits Smimov Ivan Vassiljevits Lomov
Tiit Tammesson
Luka Stepan Stepanovits Tšubukov
Ülo Lomp
Mõisateenijad
Merike Kahu ja Kain Põll
Heidi ja valgus- Urmas Kingsepp

Õhtu jätkub laulu- ja tantsuga pillimees: Tiit Hellenurm

Kohapeal pakutakse kohvi ja teed, kuid kohvi kõrvale meelepärast võib igaüks ise kaasa võtta

lagedi.wordpress.com

Rae küla üldkoosolek

toimub Järveküla koolis 24.11.2016
algusega 18.30.

Lisainfo:
margit.kaitsa@hotmail.com

Hea Vaskjala küla elanik, Vaskjala küla koosolek

toimub

Rae koolimaja saalis
pühapäeval,
27. novembril
kell 17.00

Päevakord:

1. Külavanema ja aktiivi 2016. aasta tegevusaruanne ja lähiaja plaanid
2. Vaskjala arengukava ajakohastamine
3. Tegevuskava kokkulepped

Lisainfot jagab külavanem Krister Parbo, tel 5648 4950, vaskjalakyla@gmail.com

Teisipäeval, 15. novembril kell 18.00
toimub 4x4 maasturiekspeditsioonide
jutuõhtu Jüri raamatukogus

Alates aastast 2012 on aset leidnud arvukalt maasturiekspeditsioone Siberisse ja Kaukaasiasse. Neist põnevamad on linastunud ka teleekraanil sarjades "4x4. Magadan", "4x4. Taimõr ja Jamal" jt.

Ekspeditsioonidel reisiblogi pidajana osalenud Marko "Kirjanik" Kaldur räägib nii ekspeditsioonidest Siberi metsikutele avarustele kui Kaukaasia karmidesse mägiipiirkondadesse.

Põnevate reisilugude taustaks saab näha fotosid ekspeditsioonidelt ning kuulda ka neist juhtumistest, mis avalikkuse kõrvu väga sattunud ei ole.

Ootame kõiki raamatukokku veetma mõnusalts aega
põnevate reisijuttude seltsis! Üritus on tasuta!

Muinasjututund

JÜRI RAAMATUKOGUS
LAUPÄEVAL, 19. NOVEMBRIL
KELL 12.00

Kostivere laste teater etendab tagurpidi muinaslugu lumivalgekesest "Seitse lumivalgekest ja põialpoiss".

Pärast toimub meisterdamine.

Kõik väikesed muinasjutuhuvilised on oodatud!
Üritus on tasuta.

Aili Leukmann 4.d-le tundi andmas

Foto: Rae Sõnumid

Rae valla aasta klassiõpetaja paneb lapsed lugema

Rae valla aasta klassiõpetaja tunnustuse saanud **Aili Leukmann** uskus kunagi, et temast saab näitleja, nüüd tunneb ta heameelt selle üle, et saab seista klassi ees ja olla seal justkui näitleja, kes suudab lapsed panna mängeldes raamatuid lugema.

Kui ma lugesin esildisest teie kohta, tekkis tunne, et tahan ise teie tunnis olla.

Seal on esindatud terve aasta materjal, mida ma olen oma tundides teinud. Praegu on lugemine esile tõstetud.

Mis ime läbi olete lapsed lugema saanud?

Üksteise toetamine ja eeskuju. Pistan suve lugemisprogrammi sisse tugevamaid raamatuid, mida haaravad kiiremad lugejad. Näiteks on olnud selliseks Harry Potter. Ja sügisel loevad Potterit juba neli-viis last. Sõber loeb ja räägib, et on huvitav. Nii võetakse ise ka kohe see raamat käsile.

Üldiselt on mul välja töötatud selline süsteem, et lugemispäevikusse saab kõik kirja

ja ma vestlen lastega individuaalselt. Me vestleme omavahel loetu teemadel väga palju. Igal aastal saavad ka kolm kõige paremat lugejat aasta lõpus tunnustuse ja see motiveerib. Mulle tundub, et lapsed ongi hakanud rohkem lugema.

Kui õpilane ei kuula sõna, kas vihastate ja karistate?

Oleneb olukorrast. Kuna olen emotsionaalne, siis ma tõesti vihastan. Kindlasti hakkame koos klassiga probleemile lahendust otsima. Heaks vahendiks on ka vestlusringid, kus saame kõik oma arvamust avaldada ja probleemi selgeks rääkida.

Kuidas õpetaja Aili vihastab, kas trambib jalgadega vastu maad, tõstab häält?

Häält ma tõstan küll. Hääletoonist on aru saada, kui ma olen ärritunud. Ja siis on klassis vaikus. Kõigepealt kuulatakse ära, mis oli valesti ja siis hakkame koos arutama, mis edasi saab. Me võime omavahel kokku lep-

vida, et see teema jääb klassiruumi, aga kui kokkuleppes kinni ei peeta ja kui kõik toimub ikkagi edasi, siis on juba märkus, kodu teavitamine, vestlus vanematega. Aga selliseid olukordi tuleb õnneks harva ette.

See on nagu karistus?

See on tagajärg. Igaüks vastutab oma tegude eest. Õnneks tuleb mul, kes ma ei ole eriti märkuste kirjutaja, seda harva ette.

Kas nendel õpetajatel, kes töötasid nii umbes 90 aastat tagasi ja panid sõnakuulmatud koolijütsid nurka, võis olla lihtsam elu?

Võibolla küll, aga samas ma ei kujuta ette. Siis ei selgitatud, miks ta nurka sattus. Võibolla jäi palju arusaamatuks. Mina armastan asju lahti rääkida.

Kas kool on valmistanud teid ette eluks samapalju, kui tänane kool seda teeb?

Tänapäeval on ettevalmistus ses osas parem, et on olemas materjalid ja võimalu-

sed. Mina lõpetasin 93. aastal Jüri gümnaasiumi ja mul oleks olnud palju suurem huvi keeleõppe vastu. Valikuvõimalused ja materjalid olid toona kehvemad, samas ettevalmistus eluks oli parem. Kuidagi tuli astuda reaalsesse maailma. Ise pidid väga palju tegema, ei olnud ootamas valmisprodukti. Kui minu kooliajal pidid ise tegema, loodetakse nüüd millelegi muule või teistele. Et keegi on minu eest asjad juba ära teinud.

Tänapäevane digiühiskond toodab selliseid noori, kellele võib olla ellu astumine ehmatav, sest ei osata reaalses maailmas võtta vastutust.

Millest õpilased armastavad rääkida oma õpetajaga klassiõhtul?

Klassiõhtud on omaette teema, seal tahavad lapsed olla omaette. Õpetaja on siis rohkem korrapidaja rollis. Mida vanemad nad on, seda rohkem nad privaatsust vajavad. Õpetajaga suheldakse hommikul enne tunde, vahetundides, pikapäevarihmas ja siis räägitakse kõigest. See on uskumatu, aga kõik jõuab minuni, mis peres toimub.

Mis ei tohi olla puudu teie ideaalses koolipäevas?

Seal peab olema positiivset tagasisidet. Kui ma olen planeerinud teha tunnis midagi teistmoodi ja see on hästi läinud, kui

tund on korda läinud. Hea sõna on oluline ja seda ükskõik mis tasemel, olgu siis kolleegi sõna, lapse vahetu ütlemine, nii õpilase kui ka õpetaja kiitmine.

Milline on õpetaja roll tänases ühiskonnas?

Õpetaja roll tänases ühiskonnas võiks jõuda sinnamaani, et õpetajat peetakse maasoolaks. Me oleme teel selles suunas...

Õpetajatel on oma päev, oma leht, riiklikul tasemel märgatakse, õnneks ka palk kasvab. Mis peaks olema teistmoodi, et õpetajad tunneksid end vääriliselt?

Palgaküsimus on õpetajate jaoks veel aktuaalne, samuti ühiskonna suhtumine õpetajatesse. Minu klassi õpilastel on väga head vanemad ja üleüldse on palju toredaid lapsevanemaid, aga on olnud ka neid, kes leiavad, et õpetaja on teenindaja. Selline suhtumine peaks muutuma. Väga vale on anda laps koolile koos sõnumiga: „Tegelege temaga!“ Lapse arendamine on ikka kooli ja kodu koostöö. On ka selliseid lapsevanemaid, kes leiavad, et kui tema laps saab koolis häid hindeid, siis tal on väga tark laps. Kui ei ole nii häid hindeid, öeldakse, et õpetaja ei ole hea.

Kelleks tahtsite lapsepõlves saada?

Ma ei mäleta, et ma oleks midagi väik-

sena väga tahtnud. Kuna ema oli kunagi medtöötaja, siis arstiamet oli vahepeal kõitev, aga mitte niimoodi, et ma oleksin tahtnud arstiks õppima minna. Selline suur tahtmine tuli teismelise eas, kui loodi kooliteater Vaba Valik. Õpetaja Irene Pukk valis mind sinna välja ja tuli tõsine soov saada näitlejaks.

Aga õpetajaks?

Õpetajaks mitte.

Kuidas see siis nii läks?

No lavakasse on ka proovitud ja pedagoogikaülikoolis näitejuhtimise erialale. Kaks aastat pärast gümnaasiumi lõpetamist oli otsimise aeg. Siis tuli proovida siia ja sinna. Kui alguses lavakunsti mind vastu ei võetud, pakkusin ma end siia näiteringi juhendajaks. Siin töötasin lastega ja see sobis mulle väga. Siis läksingi edasi õppima klassiõpetajaks. Niimoodi see klassiõpetaja amet tuli.

Tagantjärele võin öelda, et õpetaja amet on väga sarnane näitleja ametiga. Õpetajas peab olema parajas annuses näitlejameisterlikkust. Sul on iga päev uus lavastus ja improvisatsioon. Publik, näitlejad vahelduvad laval. Olen arvamusel, et õpetajaks ei saa niivõrd õppida, kui see peab sinus endas olema.

Signe Heiberg

Rae valla aasta lasteaiaõpetaja: õhtujutu aeg on kvaliteetaeg

Rae valla aasta lasteaiaõpetajaks valitud **Maire Tubro-Petron** leiab, et väikelapse vanemad saavad üht-teist teha küll, et vähendada moodsa aja haiguste – stressi ja depressiooni pealetungi lapse teismelise ikka jõudmisel. Tänapäeval võib tööil käivale vanemale õhtujutu äpist küll palju abi olla väikelapse magama panemisel, kuid sellisel juhul loobutakse väärtuslikust kvaliteetajast, mis on oluline usaldussuhte kujunemisel.

Kas head lapsed kasvavad kodus ilma vitsata?

Mulle meeldib väljend *omad vitsad peksavad*. Lastele võib küll õpetada, mis on hea ja mis on halb, aga tegelikult õpetavad oma kogemused kõige paremini. See kehtib ka täiskas-

vanute kohta. Kõik ei ole ühe vitsaga löödud. Inimesed on erinevad ja seetõttu pole üheseid reegleid, mis kõigi puhul toimivad.

Õige on õpetada, et haiget ei tohi kellelegi teha. Lasteaias tuleb ka aeg-ajalt ette, et kaaslastele tehakse liiga. Probleemid võivad tekkida eimillestki. Õpetajal on siis väga oluline vahendaja roll. Lastele tuleb õpetada lohutamiskunsti ja oskust olla kaastundlik.

Mida väikelapse vanem saab teha, et teismelise ikka jõudvat last ei hakkaks tulevikus kimbutama moodsad haigused nagu stress ja depressioon?

Lapsega tuleks koos olla ja koos tegutseda niipalju kui võimalik. Ühiselt võiks nõusid pesta, lilli kasta, rohida, lauda katta,

võileibu teha jne. See kõik tugevdab lapse ja vanema vahelist sidet. Väga tähtis on ka õhtujutu lugemine. Oleks hea, kui see oleks igapäevane rituaal nagu hambapesugi. Võib tunduda küll pisiasi, kuid hiljem selle mõju nähes saab vaid rõõmu tunda. Kontakt ja usaldussuhe lapsega on väärtus, mille nimel tasub pingutada, et hiljem stressisituatsioonid lahendada. Kodu on see koht, kust kõik alguse saab. Laps on kodu peegel.

Peate oluliseks usaldussuhte tekkimist. Õhtujutt on tõepoolest usalduse tekkeks üks oluline asi. Tänapäeval võib ju vanem

Jätukub lk 10

panna mängima ka õhtujutu äpi. Laps kuulab selle ära ja läheb magama. Õhtujutu lugemise ajal on aga ema lapse jaoks olemas ja kui lapsel on vaja, saab ta esitada küsimusi või tähelepanekuid jutu kohta. Kuskilt telefonist juttu kuulates arutelusid pidada ei saa.

Magamaminekuajast võib kujuneda päeva parim osa. Laps teab, et igal õhtul kindlal ajal on ema tema pärast. Kui on muresid, saab enne und neist rääkida. Selliseid õhtuseid vestlusi vajavad väikelapsele lisaks ka koolilapsed. Nendegagi võiks samamoodi õhtujutu traditsiooni jätkata just niikaua, kui laps seda vajab. Viis-kümme minutit õhtujuttu arendab last tohutult. Usun, et hea tahtmise korral leiab iga vanem selle aja ning 1820–3650 minutit aastas on lapse arengu heaks garanteeritud.

Arusaadavatel põhjustel pole vanemal võib-olla igal õhtul võimalik õhtujuttu lugeda. Sel juhul võiks selle ülesande delegeerida teisele vanemale või vanavanemale või vanemale õele-vennale või hoopiski lasta lapsel endal õhtujuttu vesta. Lastel on väga hea mälu, mõned võivad ette loetud muinasjutte peast taasesitada. Ega minagi igal õhtul muinasjutte oma lastele lugevad. Kui ei jaks, tuleb lihtsalt situatsioon ümber mängida.

Stress tekib ikka. Koolis on koormused suured, nõutakse palju. Mured tekivad ikka. Kellel ei tekiks seda stressi? Aga peab olema keegi, kellega rääkida ja ülitähtis on sõprade olemasolu. Kui lapsel on sõbrad, lähedased, olemas tugigrupp, siis stress tuleb ja läheb. Ei pea minema lühiajalise stressi tõttu paanikasse.

Mida ütlete neile, kes kritiseerivad kasvatus, kus väga suurt rõhku pannakse positiivsele eduelamusele?

Mina ei loobi *tublisid*, aga mulle meeldib kiita. Kui ütlen *tubli*, siis põhjendan ka alati, mida ma selle all mõtlen. Laps peab teadma, mille eest teda kiidetakse. Lihtsalt *tubli* on devalveerunud ning on vaid sõnakõlks. Ma ei leia, et kiitmine motivatsiooni alla võtaks, pigem vastupidi.

Kui ennast vaadata, siis tunnustamine annab kõrvust tõstetud tunde. Töö laabub sujuvamalt. Mind on tunnustatud ja ma olen ülirohke. Ma ütleks, et ma tahan veel rohkem anda.

Mitu lasteaiarühma on teil olnud kasvatada?

Lasteaedniku karjäär piirdub mul kolme ja poole aastaga. Enne olin ma koolis õpetaja. Õpetasin vene koolis eesti keelt ja olin ka klassijuhataja. Olen andnud eesti keeles

Maire Tubro-Petron

Foto: Rae Sõnumid

loodusõpetust, tööõpetust, kunstõpetust, inimeseõpetust.

Kumb on keerulisem, kas olla lasteaiavõi kooliõpetaja?

Kui mõelda igapäevasele tundide ettevalmistusprotsessile, tööde parandamisele, vihikute ja töövihikute kontrollimisele, arenguvestlustele, on kooliõpetaja koormus suurem ning ta veab üksi seda vankrit. Lasteaias on kirjatööd vähem ja on olemas kolmeliikmeline meeskond, kes ühe rühma lastega tegeleb. Samas on töö lasteaias stressirohkem. Müratase on kõrgem ning et sellega võidelda, tuleb õpetajal kohati lausa pea peal seista ja kõiksugu trikke välja mõelda. Ka vastutus on lasteaias suurem. Kindlasti on kooliõpetajal keerulisem end töö ja kodu vahel jagada. Mina suudan enamiku asju ikkagi töö ajal lasteaias ära teha. Kui ma koju lähen, siis olen pere pärast.

Mis on andnud teile jõudu?

Toredad hetked. Hetked, kui kolmeaastane põnn nimetab mind oma sõbraks. Teades, et tal muid sõpru polegi kui ema, isa, vanaema, vanaisa ja vend, siis on selline tunne, nagu mind oleks pereringi võetud. Ma olen iga päev tema sõber, seda toonitakse pidevalt. Vot sellised asjad annavad jõudu juurde. Ma olen õige nupu üles leidnud. Olen aru saanud, et igapäev on olemas selline nupp, et kui sellele vajutada, siis suudame kõikidega ühise keele leida. Konks on vaid selles, kuidas see nupp üle leida.

Jõudu saan ma inimestelt, kes on ja on olnud mu ümber. Tänu nendele olen ma see, kes ma olen. Oluline on keskkond. Aitäh kõigile selle keskkonna eest. Aitäh, et saan tunda eduelamust. Me kõik vajame seda, ja mida rohkem tunnustada, seda rohkem saavutame.

Signe Heiberg

Moodulid lahendavad kiiresti ja mugavalt ruumimure

Rae valla elanike kiire kasv eriti just noorte perede arvel on pakkunud viimastel aastatel eelkõige positiivseid väljakutseid – kuidas lapsed lasteaedadesse ja õpilased koolidesse mahutada?

Kõige pingelisem on olukord Peetri piirkonnas. Kui Aruheina lasteaia käivitamine pakkus olulist leevendust lasteaiakohtade põuale, siis nüüd vajab järelaitamist koolidega seonduv. Novembris täismahus käivituv Järveküla kool vähendab küll märgatavalt Peetri piirkonna ülekoormust, kuid paari aasta jooksul suureneb ümbruskonna koolis käivate laste hulk prognoosi kohaselt niivõrd palju, et tuleb mõelda laienemisele.

Rae valla arengukavas 2016–2025 on ühe võimaliku lahendusena pakutud Peetri põhikooli juurde moodulite rentimist. Rae valla juhid käisid hiljuti tutvumas Harku vallas asuva Harkujärve põhikooliga, kes käesolevaks õppeaastaks Cramost ruumipuuduse lahendamiseks moodulid on rentinud.

„Meil oli väga kitsas ning moodulite rentimine võimaldas kiiresti ja mugavalt lisaruumi tekitada,“ selgitab Harkujärve põhikooli direktor **Külli Riistop**. „Meil õpib 225 last ja moodulisse mahutasime kolm klassi. Seal on ruumi 72 õpilasele. Meie piirkonnas on laste arv kiiresti kasvanud. Me ei saa ju elanikele öelda, et koolis pole ruumi õpilaste vastuvõtmiseks.“

Vallavalitsuse poolt välja käidud mõtet arutas kooli hoolekogu. Kui alguses kostus Riistopi sõnul arvamusi stiilis „et kas minu laps peab rauast kontoris õppima?“, siis pärast moodulitega tutvumist lapsevanemad leebusid. Moodulid on renditud üheks aastaks, sest järgmisel õppeaastal peaks valmima kooli juurdeehitis.

„Meil on kolm moodulit üksteise otsas ja iga korrus on ühe klassi päralt,“ kirjeldab Riistop. „Igal korrusel on tualett ja ventilatsioonisüsteem, ruumid on soojad ning neid köetakse elektriradiaatoritega. Õpetajad on rahul. Keskkonna loovad ikka inimesed, mitte neid ümbritsev kest.“

Võimlaga ühendatud moodulite peamiseks murekohtadeks on Riistopi hinnangul asjaolud, et vahetunni veetmiseks napib seal ruumi ja garderoobi puudumisel jäetakse üleriided koridori.

Harkujärve moodulkooli ruumid on soojad ja ventileeritud. Hoonet käisid uudistamas Rae vallavalitsuse juhid.

Tänavu märtsis sai moodulite näol seitsmele nelja õpilasega klassile ruumi juurde Tallinna Ristiku põhikool. Erivajadustega lastele mõeldud õppeasutusele on moodulid renditud viieks aastaks. Võimalik, et neid tuleb mõne aja pärast juurde tellida, sest erivajadustega laste arv – praegu õpib seal 259 noort – näitab kasvutrendi.

Kooli arendusjuht metoodilise töö alal

Ruuda Lind kinnitab, et moodulites on olemas kõik õppetöök vajalikud olmeruumid ja tehnika. „Moodulid näevad ka väljast ilusad välja. Need pole küll koolimajaga ühendatud, kuid seal on piisavalt ruumi vahetunni veetmiseks ja vajadusel saavad õpilased ka õue minna. Oleme rahul,“ lausub Lind.

Andres Kalvik

Kultuurikeskuse juhataja: Rae on kohatu, aga see on hea materjal

Septembri keskpaigast Rae kultuurikeskust juhtima asunud **Toomas Aru** peab kohatud Rae valda potentsiaaliks kultuurirahva magnetkohaks, kui teha üks arvestatav restart. Kultuurikeskus peab Jüri alevikust kui füüsilisest ruumist välja minema, vahendama kõrgkultuuri ja kindlasti mõtlema palju enam kogupereüritustele.

Küsin sinult algatuseks, kuna oled julge ja kuna arg?

Mul ei ole olnud selliseid ekstreemseid situatsioone, kus ma peaksin julgust proovile panema. Kui tänaval keegi peksaks kedagi, lähen ma vahele. Või kui mulle tundub, et mõned inimesed käituvad valesti, siis ma ütlen neile seda. Ma ütlen seda ka iseendale, kui ma aeg-ajalt valesti käitun või puusse panen. Mida noorem on inimene, seda julgem ja äkilisem ta on. Mida vanemaks ta saab, seda rohkem ta lihtsalt taltub. Minuga on samamoodi. Paljudel asjadel ei olegi võibolla enam mõtet.

Mulle näib see kurb.

Ma arvan, et kui vanast peast on mõistust, pole see üldse kurb.

Sa ei annagi endale võimalust midagi muuta, kui eluküpsenasse eluetappi jõudmisel julgesid kaob.

Küsimus ongi selles, mida sa muuta tahad. Kui mul tuleb mingi idee, teen ma selle ära. See ei ole kuskile kadunud. Näiteks oli mul kolm kuud tagasi peale **Tiit Hennoste** kirjandusüritust mõte, et kirjutaks raamatu. Läksin koju ja kirjutasin raamatu. Kahe nädala pärast oli see raamat olemas.

Millest see raamat rääkis?

See koosneb 120-leheküljelisest tühjusest. See on Toomas F Aru täielik teoste kogum.

Millega sa siis tegelesid need kaks nädalat?

Kaks nädalat ma ootasin trükikoja taga.

Trükkalil Gutenbergi Pojad oli kahjuks natukene tegemisi. Minu ideaalne variant oleks olnud see, et ta oleks ilmunud samal päeval. Mulle endale see teos väga meeldis. Ma saingi sellega mingi asja ära lõpetada.

Mis asja sa enda jaoks ära lõpetasid?

Luuletamise. Ma arvan, et tohutult palju ka kirjanike liidus olevaid luuletajaid peaks natuke mõtisklema selle üle, et äkki peaks ära lõpetama (naerab). Julgusest rääkides tuli mul kuskil pool aastat tagasi selline tunne, et tegelikult ma ei taha enam Lõuna-Eestis (toim: töötas Luunja kultuuri- ja vabaajakeskuse direktorina) olla. Nüüd ma olen siin. Ma ei armasta jääda jalg üle põlve kuskile kohvikusse virisema.

Kes ei ole sinu mõttekaaslased?

Minu mõttekaaslased ei ole (paus) inimesed, kes arvavad, et nad on ilmeksimatud ja kes ei suuda oma minapositionist välja tulla. Alati on keegi süüdi, keegi on paha, keegi võtab neilt midagi ära. Need inimesed, kes seda kontseptsiooni esitavad, need ei ole minu inimesed. Mul on olemas viis väga head sõpra. Kuni kümme inimest, kellest ma tunnen alati rõõmu. Nad on avatud meelega ja saavad aru, et see, kus me praegu oleme, see ei pruugi üldse olla kümne aasta pärast nii. Neil ei ole mingeid kuldaegade ihalusi. Nad ei tunne vajadust kedagi karistada, kui neid ihalusi ei ole.

„Minu jaoks on Rae natuke futuristlik vald. Peaks nagu maa olema, aga ei ole maa. Peaks nagu linn olema, aga ei ole linn. See ongi selline koht, mis on kohatu.“
Toomas Aru

Kuidas sulle tundub kultuuri aspektist, mis juhtub etniliste kultuuridega globaliseerivas maailmas?

Mis ikka juhtub. Ei juhtunud ju nõukaajal ka mitte midagi. Saime nagu hakkama totalitaarse riigiga, kus koolid olid kakskeelsed ja kus täiesti teadlikult tegeleti millegagi. Kas nüüd ei saa me vabaduse tingimustes hakkama? Räägitakse, et eksisteerib globalismi koll, no ma ei tea. Kõige naljakam ongi see, et needsamad „globaliseerumise vastased“ kasutavad oma infokanalitena väga palju selliseid globaalseid keskkondasid. Kodulehed, *youtube*. Ma arvan, et mitte midagi ei juhtu. Inimestel on võimalus valida. Mulle väga meeldis see teema, mille tõi välja **David Vseviov**. Kui me neil teemadel arutasime, ütles ta ühe sellise lause: kui räägitakse, et 100 või 200 pagulast võiksid mõjutada meie keelt ja kultuuri, siis ei mõjuta, aga kui me ei saa enam oma emakeeles doktorikraade kaitsta, siis see mõjutab.

Toomas Aru idee järgi sündinud Rae Kunsti Platsile on saabunud esimene teos, milleks on Jaan Toomiku maal „Pojaga maalimas“. Et foto kukuks välja kunstipärasem, hoiab Toomas käes purki, kus on sees tomatipasta. Foto: Kristi Aru

50 aasta pärast on see teema, et me ei saa enam isegi seda bakalaureust emakeeles teha. Ma arvan, et nii kaua, kui me tegeleme pseudoemotsionaalsete probleemidega, nii kaua ongi kõik väga halvasti. Teine asi on see, et kõik, kes peavad end globaliseerumise vastasteks – kas te armastate ja austate eesti kultuuri? Minu tutvusringkonnas on selliseid inimesi olemas, kes ei austa, aga seisavad globaliseerumise vastu. Nad ei taha näha eesti elavat kunsti, ei taha nad kuulata eesti elavat süvamuusikat, nad ei loe eesti algupärast kirjandust, luulest ma ei hakka üldse rääkima. See, mida saab iga eestlane teha oma kultuuri säilimiseks, ongi see, et ma lähen osa saama siin riigis toimuvatest kultuurisündmustest. Eesti puhul on see teema üldiselt väga huvitav. Kui vaatame kriitiliselt oma ajalugu peale 1227. aastat, siis me oleme kõige parem näide sellest multi-kultist. Mina, kes mu üks vana-isa on venelane ja teine sakslane (naerab).

Kuidas ma saaksin sellesse kõigesse nüüd halvasti suhtuda. Põhimõtteliselt, kui ma sellesse multi-kultisse ja globaliseerumisse suhtuksin halvasti, eitaksin ma põhimõtteliselt iseenda juuri. Ma ei saa iseenda juuri eitada.

Rae vallas elab palju nooremas eas peresid, kes ei tea Rae kultuurikeskusest mitte midagi. Nad ei tea, et siin midagi toimubki. Ütle, kas nad on paljust ilma jäänud?

Keskond on olemas, aga küsimus ongi selles, mida selles teha saab. Seni on programmine pool olemas olnud. Meie uus president armastab hästi palju rääkida sellest, et rääkige inimestega. Ma nüüd sisuliselt mõtlengi välja seda vormi, kuidas inimestega rääkima hakata. Kuidas need ilmselt küllaltki edumeelsed inimesed oleksid rohkem siin kohal. Ma olen kindel, et 25–40 inimesel on tegelikult jube palju tegemisi. Siia on ostetud kinnisvara ja see tähendab igakuiseid makseid. Siin elab perekond, väikesed lapsed. Mis võiks olla need asjad, mis köidavad. Rae kultuurikeskusel tuleb hakata mõtlema väga palju sellistele kogupereüritustele, et emal oleks lahe, isal oleks lahe ja lastel oleks ka lahe. Ükspäev ta avastab, et ahaa, me võime minna sinna Ülemiste keskusesse, aga põhimõtteliselt me leiame analoogse ürituse siin. Me võime ju pärast sinna Ülemistesse minna.

Teine asi on see, et ma arvan, et see Rae kultuurikeskus peab siit Jüri alevikust kui füüsilisest ruumist välja minema. Ta peab üritusi igal pool tegema. Ta peab hakkama neid Peetris tegema, ta peab hakkama neid Urvastes tegema. Ta peab hakkama neid Vaidas tegema. Ta peab hakkama neid Aruvalla külas tegema jne...

Me võime kirjanduse ja muusika üritusi teha ükstapuha kus kogu valla territooriumil. Rae kultuurikeskus muutub oma olemuslikus plaanis mobiilseks. Sellega ma praegu reaalselt tegelengi, et kultuurimaja hakataks mõistma laiemalt. Ta võib sulle koju ka tulla. See ei ole see füüsiline karp ainult selle saali ja abiruumidega. See tulebki igale poole.

Mis teeb Rae valla eriliseks?

Kõik need ohvriks (naerab laginal). Ei noh, eriliseks teeb selle (paus), ta on selles mõttes hästi kummaline koht. Ta on nagu maa ja ei ole ka. Ta on nagu Tallinn, aga nagu ei ole ka. Kui ma peaksin kuidagi kirjeldama seda, siis ta ongi sihuke, eriliseks kohaks teeb ta see, et on kohatu. Siin on tohutult palju uut asundust jne... Ja edasi ma mõtlen selle loogika peale. Et kümme aastat

tagasi oli rahvaarv 7500 ja see on kasvanud 16 500 peale. Uusi inimesi on palju ja ei ole kogukonna identiteeti tekkinud. Samas on väga tugevad seltsingud, külavanemad on jne... Kui siin ringi sõita, siis on tohutult palju ettevõtlust, palju logistikakeskusi ja siis on mingid ilusad kohad. Minu jaoks on Rae natuke futuristlik vald. Peaks nagu maa olema, aga ei ole maa. Peaks nagu linn olema, aga ei ole linn. See ongi selline koht, mis on kohatu.

Võib see olla hea materjal?

Hea materjal tõesti selles mõttes, et see ongi põnev. Mida kaugemale Tallinna piirist minna, seda enam muutub kogukonna identiteet tugevamaks. Mida Tallinnale lähemale, seda enam on inimesed näoga Tallinna poole.

Kuidas sulle tundub, kas kultuurivaldkonnas olev raha toidab ära selle valdkonna piisavalt?

Mina olen näinud tunduvalt hullemates seisudes kohtasid. Ma tean kohtasid, kus terve aasta eelarve on 1000 eurot. Rae vald ei ole üldse kitsi ja mulle on siamaani tundunud, nii palju kui ma olen inimestega suhelnud, et on oodatud ideed või sellist nagu renessansi. Uuestisündi. Et see jälle tärkaks kuidagi. Korra ma olen jõudnud sellise mõtteni, et tegelikult peaks kõikide maakultuurimajade juhatajatega tegema viieaastaseid lepinguid. Et need oleks tähtajalised lepingud. Viie aasta pärast ma peaksin uuesti konkureerima, kui ma tahan siia jääda. Pole õige see, et sa jõuad kuskile haripunkti ja siis hakkad lõpuks tegelema ainult meeldivaga.

Aga väga paljud kultuuri, kirjanduse inimesed ei ole rahul sellega, et projektisüsteemis puudub stabiilsus. Puudub turvatunne. Kogu aeg tõmbleme ja see väsitab, sa ei saa tegeleda loominguga nii hästi, kui tahaksid.

No siin on ninanips ka kõikidele kultuurikorraldajatele. Eestis on sadu kultuurimaju, miks ei võiks 100-st 50 korraldada iga kuu kirjandusürituse. See tähendab, et 50 kirjanikku saaks iga kuu tööd. Ja makske normaalseid honorare. Ärge andke tassi ja pastapliiatsit ja bussisõiduraha. Andke 150 eurot, 200 eurot, 300 eurot, nii palju kui saate. Tehke seda, teie käes on need hoovad. See on jällegi see sama. Mis puudutab projekteemat, siis loomulikult oleme pannud oma loovisikud keerulisse situatsiooni. Kõige hullemas situatsioonis on kunstnikud.

Signe Heiberg

Paremtal
Johannes Tõrs
ja vasakult
Erich Krieger
aitavad eme-
riitprofessoril
Uno Järvelal is-
tutada tamme
(20.08.2011).

Foto Rae Sõnumid

Vabadusvõitluse muuseumi tammik koondab 120 eripalgelist lugu

„Eile lugesin üle, täpselt 120 tamme,“ kinnitab Eesti vabadusvõitluse muuseumi asutaja ja juht **Johannes Tõrs**, kui Rae Sõnumid ühel oktoobrikuu hommikul külla saabub.

Kiiret pilku peale visates pole noortest puudest koosnevas tammikus midagi erilist, kuid nende vahel jalutades torkavad silma nimesildid, mille juurde on paljunäinud Tõrsil mahlakaid lugusid vesta.

1989. aastal, kui Tõrs hakkas president **Konstantin Pätsi** venna **Voldemar Pätsi** kunagist maja vundamendist uuesti üles ehitama, istutas esimese tamme sõjaajaloolane Rein Helme. Samal päeval panid president Pätsi pojapoeg Matti Päts ja tema pere kasvama oma puu.

1995. aastal lasi Tõrs tuua muuseumi ette mälestusmärgi teises vabandussõjas langenutele. Sellest tähtsast päevast kutsus ta osa saama Saksa, Soome ja Vene armee esindajad ning metsavennad, kes üheskoos sõpruse tamme istutasid. „Teine maailmasõda oli nagu vennatapusõda, kuid mehed sõid siin rahulikult hernesuppi,“ märgib Tõrs.

Ansip istutas imetamme

Lagedil Pirita jõekäärus asuva Külma parki kõige suurem tamm on president Konstantin Pätsi istutatud. See juhtus aga ammu enne seda, kui Tõrs tammikut planeerima

hakkas. Eesti riigipeadest on muuseumi õuel oma puu veel **Arnold Rüütilil**, keda Tõrs peab Eesti parimaks presidendiks.

„1995. aasta juunis pidi tulema ka **Lenart Meri**. Territoorium oli ümber piiratud, nagu oleks USA president siinkandis. Muuseumi juures seisis mustas ülikonnas turvamees ja raadiosaatjast kuulen, et president Meri on viie minuti pärast kohal, kuid tulemata ta jäigi,“ meenutab Tõrs muheledes.

Toomas Hendrik Ilves käis muuseumis välisministrina, kuid südatalvel polnud võimalik tamme istutada. Kaks korda on Tõrs kutsunud teda presidendina, kuid tagasisidet pole Kadriorust tulnud. President **Kersti Kaljulaidile** on kutse vormistamisel.

Eelmine peaminister, praegu Brüsselis Euroopa Komisjoni digivoliniikuna end rakendav **Andrus Ansip** istutas oma puu 2008. aasta 16. detsembril, kui maad kattis valge lumevaip. „See on imetamm. Hoiab oma lehti nii kaua okste küljes, kuni uued peale tulevad. Ansip ise on ka imemees. Ta ütles mulle, et tema selle monstrumi keset linna ära viib. Ja viiski,“ viitab Tõrs (kuri-) kuulsale pronksõdurile.

Millistele inimestele teeb Tõrs ettepaneku tamm istutada ehk millistele kriteeriumitele peab auväärne kodanik vastama, uurin puude vahel jalutades. Konkreetset

Johannes Tõrs toetub enda kõige südamele lähedasemale tammele. Selle tamme istutasid 6. juulil 2002 Ants Vaader koos oma relvavendadega, kes teenisid 1942.–1944. a Soome mereväes.

Foto: Andres Kalvik

vastust ta ei anna, kuid jutust jääb mulje, et palve saanul peab olema tugev seos Eesti riigi püsijäämisel ja eestluse säilimisel. Välisest särast enam hindab Tõrs tegusid ja rahvusliku mõtteviisi edasikandmist.

„Vabadusvõitluse muuseumi juures võiks olla ka Vabaduse park. Tamm on selline puu, mis elab 700–800 aastat ja mille sirgumisele saavad kaasa elada mitu järgnevat põlvkonda. Uhke värk ju,“ ütleb Tõrs viivuks seisatades.

Liigume edasi.

2002. aasta mälestuspäevast võttis osa 17 Eestis resideeruvat suursaadikut, kes kõik ühepikkused tammed mulda panid. Kõige vägevamaks on 14 aastaga sirgunud ameeriklaste puu, kuid silti selle puu juures erinevalt teistest pole. „Ma spetsiaalselt pole ise ostnud. Nad on nii rikkad, et jaksavad seda kulutust teha küll,“ saadab otsekohese ütlumisega Tõrs jänkidele Rae Sõnumite kaudu vihje. Suursaadikuteallee kõige uuemaks tammeks on Moldova suursaadiku **Victor Guzuni** poolt mullu mais istutatud puu.

Kanadast toodi kohvris iseäralik ristsugutis

Peaaegu kõik tammed – valdav osa pargist on püramiidtammade all – on Tõrs ise ümberkaudsetest aianduspoodidest soetanud. Odav löbu see pole, väiksemat sorti istiku eest tuleb välja käia umbes 35 eurot. Samas on kõik puud paari erandiga kasvatama jäänud – kaks korda kuivas ära toona-se kaitseministri **Sven Mikseri** tamm.

Kõige eriliseks, vähemalt väljanägemise poolest, on väliseestlaste kogunemisürituse Esto festivali isaks kutsutava **Robert Kreemi** poolt Torontost kohvris toodud kanada tamme ja vahtra ristsugutis. Ka tõrud on sellel tammel iseäralikud.

Parki on tamme istutanud teiste seas veel viitseadmiral **Tarmo Kõuts**, allveearheoloog **Vello Mäss**, kunstiajaloolane **Jaak Kangilaski**, paljud Soome kindralid, Korea sõjas osalenud erukolonel **Lii Lehtmets** ning Eesti päritolu Ameerika Ühendriikide erusõjaväelane, kindralmajor **Tiiu Kera**, kelle käskudele allus 40 000 USA lendurit ja kes sai silmapaistva teenistuse eest presidendilt **George W. Bushilt** 2002. aastal tänukirja.

Oma tamm on ka Teises maailmasõjas tähtsat rolli etendanud Pihkva oblasti linna Velikije Luki, kus puhkab umbes kümme tuhat Eesti sõdurit, esindajatel ning erinevatel ärimeestel.

Näpud on mullaseks teinud ka Peninigi vallast pärit laulutaat **Gustav Ernesaks**, kelle ristiema **Johanna Päts** oli maja perenaine. Ka laulupeolistel, kelle tule teekond tunamullu muuseumi juurest läbi kulges, on pargis oma tamm.

„Vabadusvõitluse muuseumi juures võiks olla ka Vabaduse park. Tamm on selline puu, mis elab 700–800 aastat ja mille sirgumisele saavad kaasa elada mitu järgnevat põlvkonda. Uhke värk ju. Johannes Tõrs“

„Praegu veel jõudu on.“

Tammiku „pesamunaks“ on tänavu suvel Vanaisade Mälestuse Kaitsmise Ühingu toodud tamm. Paarkümmend puud mahub maalapile veel, siis saab ruum otsa. Tõrsil pole ambitsioone rekordeid purustada ja selle teadmisega tuleb lihtsalt leppida. „Viimaste tammade istutajaid hakkab hoolikalt valima. Jätan presidentide jaoks,“ pakub Tõrs.

Viie lapse isale Tõrsile meeldib tööd teha ja tundub, et 76aastane mees naudib high valamist varavalgest hilisööni. Kui siin kirjutaja soovib intervjuu asjus paari fakti täpsustada, teatab Tõrsi telefonile vastav naisterahvas, et kurtku ma oma mured temale, sest peremees teeb tööd ja teda nagunii kätte ei saa.

„Tööd on kõvasti ja lõppu ei näi tulevat,“ kinnitab vitaalne vanahärra, kes on oma kätega üles ehitanud nii muuseumi, kõrvalhoone kui ka silla, ise. „Eile niitsin näiteks muru ära. Muuseumis on kogu aeg midagi nokitseda. Praegu veel jõudu on.“

Intervjuu lõpetuseks tegi Tõrs siinkirjutajale veel kiirtuuri nii vabadusvõitluse muuseumis kui ka tunamullu kõrvalhoones avatud merekoolidele pühendatud osas. Vägisi tekib küsimus, miks rikkaliku kollektsiooniga Eesti ainus sõjamuuseum nii kõrvalises kohas asub. Ilmselt sellepärast, et vanalinnas ei saa tankiga T-34/85 ainulaadset sõiduelamust pakkuda.

Andres Kalvik

Mäletan kõige ekstreemsemat istutamist

Puud on istutatud liiga tihedalt, aga seda on tinginud maapinna suurus.

Kõige ekstreemsem on olnud detsembri lõpus puu istutamine (Ansipi tamm). Lumise maaga ja külmunud auku. Hakkas kasvama. Esimese tamme istutas Matti Päts. Minu arvates kõige kuulsam istutaja oli USA lennuväe kindral, eestlanna Tiiu Kera.

Peeter Böckler

Foto: Igor Sentšukov

Vaade Rae valla kõige kiirema rahvastikukasvuga Peetri-Järveküla piirkonnale.

Hoia oma elukohaandmed rahvastikuregistris õiged

Teadmine oma territooriumil elavatest inimestest ja nende paiknemisest annab riigile ja kohalikule omavalitsusele võimaluse oma elanike eest hoolitseda. Registreerides oma õige elukoha aadressi rahvastikuregistris, saab nii riik kui ka vald või linn, kus sa elad, sinuga paremini arvestada.

Elukoha registreerimine on kohustuslik

Õige elukoha registreerimine ei tähenda inimese liikumisvabaduse piiramist või ühes kohas elama sundimist. Tõenäoliselt ei igatse keegi tagasi nõukogude aega, mil karistatav oli nii sissekirjutuse puudumine kui ka elamine sellest erineval aadressil. Nagu teistes riikides, lähtutakse meilgi elukoha vaba valiku põhimõttest. Mitmes kohas elades tuleb omal valikul üks neist elukohana registreerida.

Seadus karistust elukoha registreerimata jätmise eest ette ei näe. Ometi on olukordi, kus elukohaandmete esitamata jätmine või valesse kohta registreerimine toob kaasa ootamatu karistuse. Nii on olnud juhtumeid, kus on jäädud aastaid ühes kohas elades ilma selle omavalitsuse toetusest, väljastatud ei ole juhuluba või laps ei saanud oma tegeliku elukoha lähe-

dasse lasteaeda. Või on ootamatult kaitsevärke kutsutud välismaal elavaid Eesti kodanikest noormehi, sest välismaal elades on rahvastikuregistris jäänud elukohaandmed Eestisse. Kõigil neil juhtudel oleks asjaajamist olnud vähem, kui inimene oleks kohe oma õige elukoha registreerinud.

Õigetest andmetest saavad kasu kõik

Õigesti registreeritud elukohast saavad kasu kõik: inimene, omavalitsus ja riik. Omavalitsused saavad kasutada osa n-ö omainimeste makstavast tulumaksust ja tagada oma valla või linna elanikele paremad koolid, lasteaiad, teede korrashoiu

jne. Kui omavalitsus ei tea valedesse sissekirjutuste tõttu oma territooriumil elavate inimeste arvu ja vanust, siis kuidas on võimalik planeerida klassikomplektide ja õpetajate arvu või kooli juurdehitust? Mis saab, kui septembri alguses selgub, et kooli tahab tulla planeeritust kaks korda rohkem lapsi? Kui näiteks suur osa Tallinna lähivaldades elavaid inimesi registreerib oma elukoha Tallinnasse üksnes tasuta bussisõidu eesmärgil, jääb tegelik koduvald seetõttu selle inimese tulumaksust ilma ja saab vähem panustada oma elanike elukeskkonna parandamisse.

Elukoha registreerimisega saab inimese õiguse valida kodukoha omavalitsuse juhte ning saada sealt teenuseid ja toetusi. Riigiasutused saavad erinevaid kutseid, näiteks vähi söeluuringule, just rahvastikuregistrisse registreeritud aadressile. Väga kahju, kui varases staadiumis haigestumist ei leita lihtsalt vale elukoha tõttu. Seega on oluline registreerida just see aadress, kus sa päriselt elad.

Mis on õige elukoht

Tänases e-maailmas kõlab üha valjemini arvamus, et riigile peaks piisama inimese meiliaadressist, mille abil vajadusel kon-

„ Kui omavalitsus ei tea valedesse sissekirjutuste tõttu oma territooriumil elavate inimeste arvu ja vanust, siis kuidas on võimalik planeerida klassikomplektide ja õpetajate arvu või kooli juurdehitust. „

Elukohateate esitamine on lihtne, selle saad esitada

- eesti.ee portaalis rahvastikuregistri teenust kasutades, samas kohas saad ka oma praegusi andmeid vaadata ja kontrollida
- koduvallale või -linnale digiallkirjastatult e-kirjaga saates
- valla- või linnavalitsusse kohale minnes
- posti teel, lisades koopia isikut tõendavast dokumendist
- vaata lähemalt www.rae.ee/ registreeri-end-koduvalda

Rae valla rahvastiku asustatudünaamika:

Asula	Elanike arv											
	1959	1970	1979	1989	1996	2003	2007	2009	2010	2012	2014.	seisuga 07.2016
Aaviku küla	45	46	43	38	59	78	140	166	194	255	195	199
Aruvalla küla	184	180	135	83	85	94	115	124	120	120	135	142
Assaku alevik	214	235	426	339	383	411	396	409	407	435	437	455
Järveküla küla	77	73	99	66	66	143	363	437	493	778	846	1221
Jüri alevik	369	535	1210	2589	2627	2507	3050	3253	3350	3396	3419	3517
Kadaka küla	105	72	55	40	24	25	34	37	38	37	35	38
Karla küla						58	257	347	389	513	572	670
Kautjala küla	49	21	19	6	5	7	8	13	13	14	13	15
Kopli küla	122	93	61	56	62	77	161	202	226	264	330	391
Kurna küla	228	192	125	81	88	96	99	99	95	90	90	83
Lagedi alevik	512	689	807	767	738	852	860	851	847	913	859	908
Lehmja küla	136	119	128	92	102	39	35	36	37	46	43	44
Limu küla	82	39	38	28	29	18	28	39	41	51	57	77
Pajupea küla	61	67	120	93	96	110	128	128	129	128	123	123
Patika küla	263	269	193	170	182	164	230	272	322	391	404	432
Peetri alevik	134	165	191	599	661	702	1537	1956	2407	3255	3639	4385
Pildiküla						88	81	79	78	72	67	65
Rae küla	160	172	134	103	113	168	438	555	602	753	808	980
Salu küla	139	156	131	108	121	78	73	74	76	82	67	64
Seli küla						13	22	23	24	25	24	22
Soodevahe küla	72	51	69	32	29	28	22	21	21	23	22	16
Suuresta küla	79	68	34	22	25	53	49	49	54	59	64	65
Suursoo küla	96	79	72	60	51	65	70	71	78	81	86	78
Tuulevälja küla						23	38	38	42	46	42	39
Urvaste küla						38	50	49	47	45	58	61
Uuesalu küla											227	307
Vaida alevik	329	468	596	1057	1090	1015	979	991	990	941	894	888
Vaidasoo küla	70	148	134	85	95	107	109	109	110	120	132	131
Vaskjala küla	226	304	316	254	274	297	492	549	591	598	612	666
Veneküla küla	97	86	155	117	116	33	26	31	30	25	25	27
Veskitaguse küla						28	42	52	52	57	71	93
Ülejõe küla						82	95	94	32	104	101	118

allikas www.rae.ee/; rahvastikuregister

takti saada. Paraku elame siiski füüsilises maailmas – teenuste pakkumiseks on vaja teada inimese reaalselt asukohta ja tegelikult ootab ka inimene abi just füüsilises maailmas. Küll aga ei välis- ta see, et igapäevane suhtlus riigiga ei võiks liikuda üha enam e-maailma. Ka uue elukoha andmeid on võimalik pa-beravalduse kõrval esitada digiallkirjas- tatult eesti.ee portaalis.

Elukoht tuleb registreerida sellele aadressile, kus inimene kõige suurema osa ajast veedab. Kui töötatakse viis päeva nädalas kodust eemal, ei ole vale ka oma elukoha registreerimine pere juurde. Võimalikud on mõlemad va-likud, sest sel juhul ei teki probleeme inimesega vajaliku kontakti saamiseks ja inimene osalebki tihti mõlema kogu-konna elus.

Eelmisel rahvaloendusel tegi Eesti rahvas ühiselt e-loenduse maailmare-kordi. Järgmisel korral tahame astuda sammu edasi ja kasutada rahvaloenduseks vaid registrite andmeid. See on võimalik vaid õigete elukohaandmete olemasolul, sest kui pere üks liige on maamaksu pärast ühes kohas ja teine lastega lasteaiakoha tõttu teises, näitab loendus eestlasi ühe imeliku katkiste peredega rahvana, mille tegelik põhjus on aga omakasu otsimine. Sellised me tegelikult ju olla ei taha?

Enel Pungas

siseministeeriumi rahvastiku toimingute osakonna juhataja

Aleksander Seiman sai mälestuskivi

Järveküla külaselts annab teada, et 7. oktoobril 2016 avati Järvekülas Vabadussõja kangelase, kolme Vabaduse Risti omaniku, Kaitseliidu taastaja ja 1924–1925 aastal Kaitseliidu ülema kolonel **Aleksander Seimani** mälestuskivi.

Järveküla külaselts tänab kõiki, kes osalesid kolonel Aleksander Seimani mälestuskivi avamisel, ja eriti mälestuskivi avamist rahaliselt toetanud isikuid. Nendeks olid kolonel Seimani tütar **Õne Leirost** ja tütrelapsed **Peeter Suu, Ülar ja Rein Odar**, samuti **Erik Villik Robinson, Marika Tabur, Johannes Kert, Enn Tupp, Ain Puna, Ardo Keerde, Toomas Laan** ning Eesti Sõjamuuseum, Eesti Eruohvitseride Kogu, Renott Kivi OÜ, EstGeo OÜ, Veski Resto, K Security OÜ, Viaston Infra OÜ ja Tofre Haljastus OÜ.

Foto: Rae Sõnumid

Tõrakese koolieelikute spordipäev Jüri terviserajal Foto: Tõrakese lasteaiad

Palav armastus liikumise vastu algab lasteaiast

Uus õppeaasta tõi taas kaasa kolme lasteaiast sportliku ühistegevuse kooliminevatele lastele. Seekord kohtuti tervisehommikul Jüri terviserajal.

Läbida tuli 13 punkti ja raja lõpus ootas Tiiger tublisid võistlejaid diplomite ja kommikottidega.

Lapsed said kätt proovida meeskonnavõistlustes, tähelepanu- ja osavusmängudes, tasakaaluharjutustes, jõukatsumistes ning looduse tundmises.

Täname sponsorit kommivabrik Kalev ja kolme lasteaiast liikumisõpetajat – **Mer-**

jet Õie lasteaiast, **Eha Tõrakesest** ning **Küllikit** ja **Ivit Taaramäelt** raja ettevalmistamisel. Eelkõige täname rõõmsaid ja särasilmseid lapsi.

Suur õnn on, et meie lasteaiades sellised entusiastlikud erialaspetsialistid töötavad. Nemad oskavad laste muskleid treenida ja hoiavad seega laste seljad sirged, vaimu virge ja vere kuuma.

Kristiina Saarik

Tiiger ja Taaramäe õppejuht

Memme-Taadi klubi sukeldus vanadesse aegadesse

2. oktoobri kenal pühapäeval toimus kohtumine raamatu „Kahel pool tammikut“ autori **Sirje Kuurbergiga**. Autor meenutas lugusid Jüri kirikutest. Teadaolevalt on neid varasematel aastatel olnud mitu. Juttu tuli ka kirikuõpetajatest, kes olid kuulsad siin ja kaugemalgi. Edasikulges loeng siinselt Jüri alevikust, meenutades vanu aegu Sommerlingi-nimisest sovhoosist ja EKE EMV muutumist ASiks Elveso. Huvitav oli jutt just neile, kes varem nendel aegadel on siin elanud ja töötanud. Autoril oli kaasas ka fotomaterjal, mis meenutas vanu elamuid ja asutusi. Põneva lõiguna sai kuulda selle raamatu saamislugu-tööd arhiivides ja paljude inimeste mälestuste üleskirjutamisest.

Asjalik ja põnev koosviibimine lõppes kohalolijate meenutustega ja mälestustega endistest aegadest.

Kogu Memme-Taadi klubi tänab Sirje Kuurbergi sisuka ja huvitava etteaste eest.

Helle Kesest

Kogu Memme-Taadi klubi tänab Sirje Kuurbergi (pildil) sisuka ja huvitava etteaste eest.

Muljeid Puhta Vee Teemapargis käimisest

Septembrikuus käisime koos 5.c klassiga Metsamõisas Puhta Vee Teemapargis. Kui kohale jõudsime, pandi meid rühmadesse. Iga rühm sai endale numbri. Saime ka lipiku, millel oli küsimus. Kui vastus käes, pidime selle giidile ütlema. Õige vastuse korral saime uue lipiku uue küsimusega ja mäng jätkus. Mängisime, kuni kõik ülesanded said täidetud.

Pärast mängu läksime metsa jalutama ja giid rääkis meile, mis on karstid ja kuidas tekib puhas joogivesi. Sain veel teada, et kui olen ükski metsas, siis saan vett läbi sambla valades puhast joogivett teha. Seejärel läksime lõkke äärde sööma.

Pärast sööki grupid vahetusid ja meie

Jüri Gümnaasiumi 5.c õpilased tutvumas vee-elustikuga. Puhta Vee Teemapargis fookustatakse vastavalt klassile erinevaid teemasid – elu tiigis, putukad ja meemeistrid, orienteerumine loodusajaloolisel maastikul, taastuvenergia väikelahendused, Geotark Pandiverel, meelelunnid. Foto: Jüri gümnaasium

grupp läks tiigis elavaid veeputukaid uurima. Kõik püüdsid endale anumast ühe putuka ja uurisid seda luubiga. Mina uurisin suurt veemardikat ehk ujurit. Ujur oli paks, kiire ja tal oli kuus jalga. Tegime loomakese kohta töölehe, kus kirjeldasime tema välimust ja tegime ka luuletuse. Lõpuks saime ise tiigist putukaid püüda, see

mul ei õnnestunud. Nägin küll ühte ujurit, aga ei saanud teda kätte.

Mulle meeldis teemapargis väga. Sain palju teada ja uurida veeputukaid, keda ma ise poleks tiigiveses näinudki.

Oliver Saame

Jüri gümnaasiumi 5.d klassi õpilane

Suuresta Golf vahetas omanikku

Kristo Tullus ja Indrek Kuivallik

Foto: erakogu

Suuresta golfiväljaku ostsid 1,4 miljoni euro eest golfimängijate Indrek Kuivalliku ja Kristo Tulluse investeerimisettevõtted.

„Eesti golfile on see väga hea uudis, et Suuresta sai endale uued omanikud,“ kommenteeris Eesti Golfi Liidu president **Marko Kaljuveer**. „Kuna selle aasta kevadel kuulutas Harju maakohus välja Suuresta golfiväljaku endise omaniku ASI Golfest pankroti, siis Suuresta tulevik oli ebakindel. Nüüd on selgus majas ja uute

omanike kaudu võidab sellest tehingust kogu Eesti sport.“

Uued omanikud plaanivad investeerida väljakusse 1 miljon eurot. Uued omanikud on lubanud hakata tegema kevadel vajalikke uuendusi väljakul ja klubimajas: masinapargi täiendamine, harjutusväljaku (*range*) uuendamine, klubihoone muutmist kliendile kasutussõbralikumaks, söidutee ning autoparkla korrastamist.

RS

2015.–2016. aasta lapsed saavad kingituseks raamatu „Pisike puu“

Kõik Rae vallas 2015.–2016. aastal sündinud ja sündivad lapsed saavad kingiks raamatu „Pisike puu“, mis ootab valla raamatukogudes ja millele tuleb ise järele minna.

„Pisike puu“ on kultuuriministeeriumi tellimusel valminud lasteraamat, mis on Eesti riigi kingitus kõigile Eestis 2015.–2016. aastal sündinud ja sündivatele lastele. Raamatus on 50 luuletust-juttu nii meie klassikast kui ka uuemast lastekirjandusest. Raamatu koostas ja andis välja Eesti Lastekirjanduse Keskus.

Kinkeraamatud on ootel Rae valla raamatukogudes Jüris, Lagedil, Peetris ja Vaidas. Raamatukogude kontaktid ja lahtiolekuajad leiate: <http://www.rae.ee/raamatukogud>

RS

CFC pakub Jüris ratta- ja suusatreeninguid

Rae valla noored saavad nüüdsest oma oskusi arendada kõikidel peamistel Eestis viljeldavatel spordialadel. Kahe uue treeninguna lisandusid valikusse jalgrattasõit ja suusatamine, mida Spordiklubi CFC Jüris läbi viima hakkab.

„Otsus Rae valda laiendada tuli aktiivsetelt lastevanematelt, kes soovisid oma võsukesti ratta- ja suusatreeningutega siduda. Kui turul on initsiatiiv, siis meie ülesanne on võimalusi pakkuda,“ selgitas CFC president **Johannes Jõgi**. „Rae vallas pakutakse noortele sporditreeningute vallas väga mitmekesist valikut, kuid puudu olid kestvusosalad.“

Treeningutele on oodatud kõik kooliealised lapsed. „Nooremad alustavad rattasõiduga metsa vahel, 10–11-aastasi hakkame ka maanteele viima. Seda loomulikult koos julgustusautoga. Kõige nooremate treeninggruppide puhul harjutavad suusatajad ja ratturid esimesel aastal suurema osa ajast koos: õpime tehnikat, võimleme, mängime jalgpalli ja teeme mahutrenni,“ loetles Jõgi.

2003. aastal Pirital alustanud CFC on laienenud ka Viimsisse ja Nõmmele. Kokku käib treeningutel 250 last. Rattatreenerina asub Jüris tööle **Kristjan Kelk** ja suusatamises hakkab teadmisi jagama **Anna-Liisa Kulpas**. Mõlemad on CFC klubi kasvandikud.

„Meie peamine missioon on füüsiliselt ja vaimselt tervete inimeste kasvatamine. Kui peaksid esile kerkima uued ratta- või suusatähed, siis üritame neid omalt poolt võimalikult palju aidata,“ kinnitas Jõgi.

Jüri gümnaasiumi keldris on CFC üürinud omale baasi, kus saab varustust hoida. Suusad peavad treeningule tuleval lapsel endal olema, samuti on väiksematel vajalik mägiratta olemasolu. Edasijõudnutel on võimalus CFC-lt maanteeratast laenutada.

Andres Kalvik

Foto: erakogu

Peetri Spordi keeglivõistkond osales alanud hooajal esmakordselt Eesti võistkondlikel meistrivõistlustel sportkeeglis. Esimene mänguvooru vastaseks oli Tartu II meeskond.

Vald sai esimese keeglimeeskonna

Alates sellest sügisest on Eesti Veeremängude Liidu läbiviidavatel meistrivõistlustel esindatud ka Rae vald – Peetri Sport pani esiliigasse välja oma keeglimeeskonna.

Ajaloolise sündmuse „süüdlaseks“ on Peetri alevikus tegutseva Rae Keegli juht **Kalju Lohk**, kes utsitas harrastusmängijaid ühtseks lõõgirisukaks koonduma. „Kuna regulaarsete keeglimängijate arv on pidevalt kasvanud, oli meeskonna moodustamine asjade loogiline jätk. Harukordseks teeb Peetri Spordi võistkonna see, et seal on kõik uued mängijad,“ ütleb Lohk.

Kui eelmisel hooajal võtsid 11 klubi omavahel mõõtu ühes liigas, siis tänava tehti Peetri Spordi lisandudes seltskond pooleks. Esiliigas on Peetri Spordi konkurentideks KK Reval II, KK Pinpin II, Tartu KK II, SK Kalju ja KK Tallinn II. Iga vastasega kohtutakse kodus-võõrsil põhimõttel ehk kokku tuleb hooaja jooksul kümme mängu. Kahes esimeses voorus kaotas Peetri Sport tartlastele 2:6 ja SK Kaljule 2:6.

Peetri Spordi meeskonda kuulub 11 mängijat, võistlema pääseb neist kuus. Selleks, et igas voorus saaks välja panna parimas vormis mängijad, korraldatakse eelnevalt klubisisene treeningvõistlus.

„Käimasoleval hooajal on peaeesmärk mängupraktikat koguda. Tulevikus üritame tõusta meistriliigasse. Arenguruumi on meil kõvasti, sest oleme keeglit ainult kaks-kolm aastat mänginud,“ avaldab **Indrek Trei**. Lisaks temale kuuluvad Peetri Spordi nimekirja **Tanel Tammemängi**, **Ago Timuska**, **Aivo Ait**, **Aivo Hommik**, **Kalev Pukk**, **Olle Strik**, **Joosep Roots**, **Roomet Libe**, **Ruudi Mõöl** ja

Mark Mõöl. Jõudumööda võetakse osa ka erinevatest individuaalvõistlustest.

„Klubimängus etendab lisaks sooritusele tähtsat rolli ka taktika,“ märgib Trei, kes harrastas enne keegli juurde jõudmist jõusaalis käimist, erinevaid pallimänge ja *bowling*’ut. „Keegel on keerulisem mäng kui *bowling*.“

Peetri Spordi mängijad saavad Rae Keeglis harjutada ajakohastes tingimustes. Olgu siinkohal märgitud, et Eestis on kokku kõigest kolm keeglisali: lisaks Peetrile veel Mustamäel ja Tartus (on vaid klubiliikmete käsutuses).

Alates 1998. aastast keegliklubi pidav – enne Peetrisse tulekut tegutsenud Tallinna linnahallis ja Zelluloosi kompleksis – Lohk tunneb eriti suurt head meelt noorte võistlussarja „Keegliga sõbraks“ üle. Iga kuu viimasel pühapäeval saavad lapsed tasuta omavahel mõõtu võtta. Üritusele, millest võtab regulaarselt osa mõnikümme tulevikulootust, on öla alla pannud ka Rae vald. Selle programmi tulemusel on keegliga tõsisemalt tegelema hakanud näiteks **Joosep Roots** ja **Roomet Libe**, kes järgmise aasta mais Eestit noorte maailmameistrivõistlustel esindavad.

Lohki sõnul sobib keegel suurepäraselt ka vigastustega kimpus olevatele endistele tippportlastele. „Eestis on võistlema käinud näiteks 80aastane taanlane. Kasutas kõndimisel kepi abi, kuid see ei seganud teda keeglit mängimast,“ muheleb ta.

Lohk ütleb, et tema järgmine eesmärk on naiskonna moodustamine. Kaks õrnema soo esindajat on juba olemas.

Andres Kalvik

Patika ässad tegid petankiturniiril supertulemuse

Rae valla mängude uue hooaja avaala, itaaliapitsa.ee petankiturniiri võitis oodatult Patika, kes alistas finaalis Tallinna Vangla 13:7. Patika võit oli aimatav, sest nende liikmed **Kadri Arunurm** ja **Kalju Olmre** on arvestatavad tegijad ka vabariiklikul tasemel. Neid toetas **Peeter Merivälja**. „Küllaltki kergelt tuli esikoht. Platsid olid lihtsad. Alagrupis oli üks mäng pisut keerulisem,“ lausus kahekordne Eesti meister Olmre.

Keskmiselt kaks korda nädalas harjutava Olmre sõnul on Jüri terviseradadel loodud petanki mängimiseks head tingimused, kuid talvel tuleb käia treenimas Tallinnas. Ta lisas, et paha ei teeks sisetingimuste loomine Rae vallas. Oktoobris osales Olmre veteranide võistkondlikel

Euroopa meistrivõistlustel Monacos, kus jäi Eesti koondisega jagama 5.–8. kohta. Veerandfinaalis kaotati kolme punktiga hilisemale võitjale Hollandile.

Mullu võidutsenud Tallinna Vangla esindaja **Marek Sooäär** ütles, et teist kohta võib pidada maksimaalseks tulemuseks. „Minu hinnangul on tegemist õnnemänguga. Me ei osanud midagi loota, sest eelmise aasta võistkonnast oli meil ainult üks liige. Eriettevalmistust me ei teinud, oleme niigi sportlikud,“ rääkis Sooäär. „Rae valla mängude kokkuvõttes soovime kaitsta parima ettevõtte esikohta ja tõusta kokkuvõttes esikolmikusse. Pokker ei näi meile sobivat. Sulgpallitaustaga inimesi meil leidub, isegi, kas neid õnnestub ka võistleva tuua.“

TULEMUSED

Petank: 1. Patika, 2. Tallinna Vangla, 3. Rae veteranid, 4. Lagedi SK, 5. Aruheina Sõprade Selts.

Üldarvestus: 1. Patika 60 punkti, 2. Tallinna Vangla 54, 3. Rae veteranid 49,2, 4. Lagedi SK 45,6, 5. Aruheina Sõprade Selts 43,2.

Külad: 1. Patika 60, 2. Lagedi SK 45,6, 3. Tiim Vaida 37,2.

Ettevõtted: 1. Tallinna Vangla 54, 2. Bauest 42, 3. Vösukese lasteaed 40,8.

Petankist võttis osa 26 võistkonda, mis on nelja võrra rohkem kui aasta tagasi. Kokku registreerus hooajaks 31 tiimi. „Oleme selle võistlusformaadi juures jõudnud maksimumpiiri lähedale,“ märkis Rae valla mängude peakorraldaja **Indrek Raig**.

Rae valla mängude järgmised alad darts ja keegel peeti 5. novembril Rae Keeglis. Kabe on Rae kultuurikeskuses kavas 16. novembril.

Andres Kalvik

Foto: Anneli Kardin

Rae valla mängude petankietapp

KOMMENTAARID

Margus Viiard, VBH

23. kohaga tuleb rahule jääda. Meie võistkond koosnes algajatest. Kodus lastega muru peal kuule visata on üks asi, võistkonnamäng koos adrenaliiniga on hoopis teine tera. VBH on kogu aeg sportlik ettevõtte olnud. Isiklikus plaanis moodustab sport suure osa minu elust. Olen kaua harustanud korvpalli ja rattasõitu. Tegelikult kuulsin Rae valla mängudest alles 2014. aastal. Eelmisel hooajal soovisime osaleda, kuid olime registreerimisel hajameelsed. VBH 36 töötaja hulgas on kümme naist, kuid kõigil on vaba aega vähe ja võistkonna kokku saamine on keeruline.

Veigo Gutman, Hansaviimistlus/JG Vil! Veixi Rattatiim

Ma ise olin samal ajal Tahtejõu Tuuril, kuid võistkonnakaaslased jäid 22. kohaga rahule. Algatus Rae valla mängudel osaleda tuli minult. Kuna Hansaviimistluses töötab vaid kaks naist, kutsusime Jüri gümnaasiumi vilistlased appi. Hansaviimistlusega osalesime Rae valla mängudel ka esimesel aastal, kuid naistenappuse tõttu jäi meil hooaeg poolikuks. Meie trumpaladeks võiksid olla jooks, sulgpall ja BMX-kross. Kõige tähtsam on siiski üheskoos sportlikult aega veeta. Hansaviimistluse töötajad käivad korvpalli mängimas ja kord aastast teeme üheskoos rattamatka.

Marten Seepter, Jyrto

Jäime 9. kohaga väga rahule, sest igapäevaselt keegi meist petankiga ei tegele. Saimme alagrupis vaid ühe kaotuse, mis jättis meid teise play-off'i. Esimesse tabelipoolde pääsedes oleksime kindlasti medali võitnud. Võistkonna nime panime Kreisiradio kuulsa kivipalluri järgi. Tegemist on noortest inimestest koosneva sõpruskonnaga. Püüame igale alale vähemalt ühe võimeka inimese välja panna ja stabiilseid tulemusi näidata. Samas on alad ebatraditsioonilised ja ennustamine seetõttu jube keeruline. Olen ka teiste omavalitsuste mängudest osa võtnud ja Rae valla mängude korraldus on selles võrdluses ülikõva.

Foto: Elina Poll-Riives

Rae Run põhijooksu start, kus osalevad ka teatevõistkonnad.

Rae Run tõi starti ligi veerand tuhat jooksjat

Esimene jooksu- ja kergejõustikuklubi UP Spordi ja Rae valla koostöös korraldatud kolmeosalise sarja Rae Run esimene etapp sügiskross koos Rae valla lahtiste meistrivõistlustega tõi oktoobri keskel Jüri terviseradadele kokku ligi veerand tuhat jooksjat nii Rae vallast kui ka lähikonnast.

Võistlused avas Rae abivallavanem **Jens Vendel**, kes rõhutas, et just need noored on sportliku Rae valla tulevik.

Kõigepealt läksid võistlustulle noorimad kuni 2007. aastal sündinud poisid ja tüdrukud, kelle hulgast võitsid **Mia Ott** Rae spordikoolist ja **Kristo Kondrov** Ääsmäe põhikoolist, 2005–2006 vanuses võitsid **Anna-Maria Rospel** TTG ja **Oliver Krauen** Keila koolist, 2003–2004 **Laura-Liisa Väli** Kose gümnaasiumist ja **Jako Marten Reilson** Jüri gümnaasiumist, 2001–2002 võitis **Kristian Otlot** Jüri gümnaasiumist ja **Annabel Pops** Lagediilt, 1999–2000 vanuseklassis võitis **Karol Hanga** Koselt.

Täiskasvanutele oli lisaks 5,8 km põhijooksule ka kavas Eestis esimest korda teatejooks, mis toimus põhijooksuga samal ajal samal rajal. Täiskasvanutest võitsid **Kaupo Sasmin** ja raekas **Britt Rammul**, veteranidest **Rado Rospel** ja **Regina Palatu**, teatejooksudes võitis klubi Täppsportlased meeste, naiste ja segavõistkondade hulgas, noortest aga Jüri-Kose segavõistkond.

Parimad Rae valla jooksjad olid Britt Rammul ja **Ragnar Kaasik**, eriauhinnad said ka pered.

Tänane kõiki Rae Run jooksu toetajaid: Rae Vald, Kalev, Tere, RIMI, Tamrex, Rademar, Briketipoisid, Teeraapiaaegas, SiS, Printwell, Rae Keegel, Spot of Tallinn ja FIE Siimumäe ning vabatahtlike abilisi ja kõiki Rae Spordikeskuse töötajaid, kes võistluse korraldamisele kaasa aitasid!

Anu-Mall Naarits
UP Sport

Järveküla spordihoone pidulik avamine toimub 10. nov

Maja võib vajada sisseelamiseks pisut lisaega, seega anname tavakülastuste algusest täpselt teada spordikeskuse kodulehel raespordikeskus.ee ja Facebooki lehel.

Järveküla 4-rajaline ujula ja lastebassein on avatud hommikuujumiseks E-R 6.30-8.00. T ja N on basseini terve päev külastajatele avatud ning E, K, R toimuvad basseinis koolitunnid ja ujuda saab kell 14.00-22.00. Pallimängusaal, aeroobikasaal ja jõusaal on avatud E-R 6.30-22.00.L, P on kogu maja avatud kell 8.00-22.00.

Rae valla Spordikeskus

Järveküla spordihoone trennid

Mis? Kellele?	Kes?	Kus?	Millal?	Info ja registreerimine
TANTSUTRENN				
Minu Tantsukool, lastele	Elina Melanija Tannenber, Berit Prukner	Järveküla aeroobikasaal	E 16.00-17.00, N 15.00-16.00	http://minutantsukool.ee info@minutantsukool.ee, 55669252
Urban Style JJ-Street, lastele ja noortele	Viiu Roosi	Järveküla aeroobikasaal	T 16.30-17.30 N 16.00-17.00	http://jjstreet.ee/ viuu@jjstreet.ee
Zumba, lastele	Ave Oras	Järveküla aeroobikasaal	T 14.30-15.30	http://aveoras.zumba.com/ 5171216, aveoras@gmail.com
Zumba, täiskasvanutele	Ave Oras	Järveküla aeroobikasaal	E, N 19.00-20.00	http://aveoras.zumba.com/ 5171216, aveoras@gmail.com
KEHA JA VAIM				
Body Art, täiskasvanutele	Signe Keernik	Järveküla aeroobikasaal	T 19.00-20.00, N 20.00-21.00	5188949, signe.keernik@gmail.com
UJUMISTRENN				
MTÜ Vesi ja Tervis, lastele	Maiu Herzmann	Järveküla bassein	T, N 17.30-19.30	56461462, maiu@eva.ee
SK Fortuna, lastele, noortele	Martin Siller	Järveküla bassein	E - R	http://skfortuna.ee/ 55692569, info@skfortuna.ee
Orca Ujumisklubi, lastele, noortele ja täiskasvanutele	Kätlin Sepp, Elve Didvig	Järveküla bassein, lastebassein	E-R	http://www.orca.ee/ info@orca.ee
Maremark sukeldumisklubi, sportsukeldumine lastele	Tago Moldau	Järveküla bassein	R, P 18.00-19.00	http://www.maremark.ee/ 56694999
VÕITLUSKUNSTID				
Judoklubi MIKATA, laste ja noorte trennid	Krister Parbo	Järveküla aeroobikasaal	E, K 14.00-16.30	www.mikata.ee , 56484950, krister@parbo.ee
Karate, koolinoortele	Sten Aru	Järveküla aeroobikasaal	T 15.30-16.30, N 17.00-18.00	www.impact.ee
RÜHMATRENN				
UpSport, lastele ja noortele	Urmaz Pöldre	Järveküla pallimängusaal	K 15.00-16.00, N, R 13.25-14.15	http://www.upsport.ee , 5132072
Step-pink, Ringtreening, Body-Intervall, Köht-selg-tuhar, täiskasvanutele	Marleen Hiiekivi	Järveküla aeroobikasaal	E 18.00-19.00, K 19.00-20.00, 20.00-21.00, P 18.00-19.00	55909644, marleenhiiekivi@gmail.com
Jõusaali ringtreening	Kristi Pedaru	Järveküla aeroobikasaal	kokkuleppel	kristi.pedaru@gmail.com
PALLIMÄNGUD				
Rae Huvialakooli Spordikool, lastele	korvpall, võrkpall, ÜKE	Järveküla pallimängusaal	E-R	huvikool.rae.ee/ spordiosakond
Käsipalliklubi HC Tallinn		Järveküla pallimängusaal	E, K, P 17.30-19.30	www.hctallinn.ee info@hctallinn.ee
Tallinna Kalevi Jalgpallikool	Alar Kaljakin	Järveküla pallimängusaal	N 17.30-19.00, P 14.00-16.00	www.jkkalev.ee 55944279, alar@jkkalev.ee
Harju Jalgpallikool		Järveküla pallimängusaal	E, K 17.30-19.30, R 16.00-17.30, P 11.00-14.00	www.harjujk.ee info@harjujk.ee

RAE VALLAVALITSUS teatab:

Detailplaneeringu koostamise algatamisest

Vaskjala küla Sanglepa kinnistu ja lähiala detailplaneering

- Detailplaneering on algatatud Rae Vallavalitsuse 11.10.2016 korraldusega nr 1482. Planeeritav ala asub Vaskjala küla läänepoolses osas, Vaskjala veehoidla ja Kurepesa tee vahelisel alal. Juurdepääs planeeritavale elamumaa krundile nähakse ette Kurepesa teelt ning läbi eraomandis olevate Kurepesa tee 7 ja Välja kinnistute. Planeeringuala suurus on ligikaudu 3,0 ha.
- Vaskjala küla Sanglepa kinnistu ja lähiala detailplaneeringu koostamise eesmärk on jagada olemasolevast maatulundusmaa sihtotstarbelisest kinnistust välja üks elamumaa krunt ning ülejäänud kinnistu jätta maatulundusmaaks, seada ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendada juurdepääsud, liikluskorraldus ja tehnovõrkudega varustamine ning haljastus.
- Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae Vallavolikogu 21.05.2013 otsusega nr 462 kehtestatud Rae valla üldplaneeringuga, kus planeeringuala maakasutuse juhtotstarveteks on määratud põllumajandusmaa. Vastavalt planeerimiseseaduse § 142 lõikele 1 on kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse detailplaneeringuga muutmine üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarbe ulatuslik muutmine, üldplaneeringuga määratud hoonestuse kõrguspiirangu ületamine või muu kohaliku omavalitsuse hinnangul oluline või ulatuslik üldplaneeringu muutmine. Hajaasustusala põhimõttel ühe uue elamumaa krundi planeerimisel olemasolevate ja perspektiivsete elamumaa kinnistute vahetusse naabrusesse säilib valdavalt kinnistu senine sihtotstarve ning säilib võimalus põllumassiivi kasutada sihtotstarbe püstitamiseks. Planeeringulahendust ei saa lugeda üldplaneeringu oluliseks või ulatuslikuks muutmiseks.

Detailplaneeringute vastuvõtmisest ja avalikust väljapanekust 21.11.2016–04.12.2016 Rae Vallavalitsuses Aruküla tee 9:

Patika küla Väljakraavi kinnistu ja lähiala detailplaneering

- Detailplaneering on algatatud Rae Vallavalitsuse 30.06.2015 korraldusega nr 953 ning vastu võetud 18.10.2016 korraldusega nr 1518.
- Planeeritav ala asub Patika külas Patika

tee ääres, kust toimub alale ka juurdepääs. Planeeringuala suurus on ligikaudu 9,6 ha.

- Detailplaneeringu koostamise eesmärk on moodustada üks elamumaa ja kaks maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistut, määrata elamumaa ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendada juurdepääsud ja tehnovõrkudega varustamine ning haljastus.
- Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae valla kehtiva üldplaneeringuga, kus ala paikneb rohevõrgustikus ning kus alale on ette nähtud olemasoleva maa sihtotstarbe säilimine. Lähtudes rohevõrgustiku põhimõtetest peab alal 90% ulatuses olemasolev sihtotstarve säilima ning alale on vähesel määral elamu ehitus lubatud. Vastavalt kuni 01.07.2015 kehtinud planeerimiseseaduse § 9 lõikele 7 on kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse detailplaneeringuga muutmine üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarbe ulatuslik muutmine, üldplaneeringuga määratud hoonestuse kõrguspiirangu ületamine või muu kohaliku omavalitsuse hinnangul oluline või ulatuslik üldplaneeringu muutmine. Ühe uue elamumaa ja kahe maatulundusmaa krundi planeerimisel säilib 90% kinnistu senisest sihtotstarbest. Planeeringulahendust ei saa lugeda üldplaneeringu oluliseks või ulatuslikuks muutmiseks.
- Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 21.11.2016–04.12.2016 Rae Vallavalitsus aadressil Aruküla tee 9, Jüri alevik. Vastuväiteid ja ettepanekuid detailplaneeringu kohta esitada hiljemalt 04.12.2016.

Detailplaneeringute kehtestamisest:

Kopli küla Lõhe kinnistu ja lähiala detailplaneering

- Detailplaneering on kehtestatud Rae Vallavalitsuse 18.10.2016 korraldusega nr 1516. Planeeritav ala asub Kopli külas Linnu tee ääres. Juurdepääs alale on planeeritud avalikult kasutatavalt Linnu teelt ja Ilumetsa teelt. Planeeringuala suurus on ligikaudu 2,9 ha.
- Detailplaneeringu koostamise eesmärk on jagada maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistu üheteistkümneks elamumaa krundiks, millest seitsmele on õigus ehitada ühepereelamud ning neljale ridaelamud. Detailplaneeringuga moodustatakse kolm transpordimaa krundi,

määratakse ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendatakse juurdepääsud ja tehnovõrkudega varustamine ning haljastus.

- Detailplaneeringu lahendus on kooskõlas Rae valla üldplaneeringuga, kus planeeritavale alale on ette nähtud perspektiivne elamumaa juhtotstarve.

Peetri alevik Lääke tee 34 kinnistu ja lähiala detailplaneering

- Detailplaneering on kehtestatud Rae Vallavalitsuse 18.10.2016 korraldusega nr 1517. Planeeritav ala asub Peetri alevikus Lääke tee ääres, väljakujunenud Lääke tehnopargis. Juurdepääs planeeritavale alale kavandada Lääke teelt. Planeeringuala suurus on ligikaudu 0,12 ha.
- Detailplaneeringu koostamise eesmärk on muuta senise bensiinijaama maa sihtotstarbega kinnistu funktsioon ärimaa sihtotstarbeliseks kinnistuks, suurendada ehitusõigust ja määrata hoonestustingimused, lahendada juurdepääsud ja tehnovõrkudega varustamine ning haljastus.
- Detailplaneeringu lahendus on kooskõlas Rae valla üldplaneeringuga, kus planeeritavale alale on ette nähtud ärimaa juhtotstarve.

Vaskjala küla Ujula tee 7 kinnistu ja lähiala detailplaneering

- Detailplaneering on kehtestatud Rae Vallavalitsuse 11.10.2016 korraldusega nr 1481. Planeeritav ala asub Vaskjala külas Pirta-Ülemiste kanali ja Ujula tee vahelisel alal. Juurdepääs alale toimub avalikult kasutatavalt Ujula teelt. Planeeringuala suurus on ligikaudu 0,9 ha.
- Detailplaneeringuga võimaldatakse jagada elamumaa sihtotstarbeline kinnistu kaheks elamumaa ja üheks maatulundusmaa sihtotstarbeliseks kinnistuks, määratakse elamumaa ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendatakse juurdepääsud ja tehnovõrkudega varustamine ning haljastus.
- Detailplaneeringu lahendus on maakasutuse juhtotstarbe osas kooskõlas Rae valla Jüri aleviku ja sellega piirnevate Aaviku, Vaskjala ja Karla külaosade üldplaneeringuga, kus alale on ette nähtud perspektiivne elamumaa ning haljasmaa-parkmetsa maa-ala juhtotstarve.
- Täiendavalt on üld- ja detailplaneeringutega seotud materjalidega võimalik tutvuda <http://gis.rae.ee/>.

Hansamaja – uued kodud Lagedil

Järgmise aasta septembris valmivad rohelises ja rahulikus Lagedi keskuses kaks kolmekorruselist 16 korteriga Hansamaja.

Lagedi on mugav ja turvaline paik. Kõik olulised asutused: kool, lasteaed, perearst, noorte- ja spordikeskus ja poed ja raamatukogu on kergliiklusteede ääres jalutuskäigu kaugusel.

Hansamaja korteritel on suured rõdud ja esimesel korrusel suured terrassid. Sisehoovis on mänguväljak ning maja ees parkla.

Tallinna ja kesklinnaga on hea transpordiühendus. Raudteejaam asub Hansamajast vaid 250 meetri kaugusel ning rongiga sõidab Ülemistele 8 ja Balti jaama 17 minutiga. Ülemistele saab ümber istuda trammile ja sõita edasi kesklinna. Autoga on Tallinna kesklinna vaid 14 kilomeetrit ja näiteks Solarise keskusesse sõidab 17 minutiga.

Kvaliteetne ja soojapidav ehitis

Mõlemad Hansamajad valmivad Rae valla kohaliku ehitaja Hansaviimistluse OÜ käe all. Hooned on krundile paigutatud ilmakaarte järgi, et kasutada maksimaalselt ära päikeseenergiat ja päevavalgust. Majade ees on avar parkimisplats ja maja taga turvaline mänguväljak.

Hoonete välisseinad laotakse innovaatilistest Aeroc poorbetoonplokidest, mis on kerged ja soojapidavad ning ei vaja täiendavat soojustamist.

Majadel on õhk-vesi soojuspump, mille abil köetakse ruume põrandalase veetorustiku kaudu ning sellega tagatakse madalad küttekulud. Korterites on lokaalse jahutusega ventilatsiooniseadmed, mis tagavad hea sisekliima. Kõik seadmed on madala elektrikulu ja kõrge kasuteguriga. Kolmekordse klaasiga aknad lisavad soojapidavust ja summutavad müra.

Elanike ohutuse tagamiseks on majades automaatne tuletõrjesüsteem.

Korterite juurde kuuluvad pani-

paigad on 2,7-3,2 m² suurused ning asuvad turvalises ruumis, kus on eraldi signalisatsioonisüsteem.

Broneerida saab juba praegu

Valdavalt 44ruutmeetrised kahe- ja 66ruutmeetrised kolmetoalised korterid on saadaval vastavalt 76 000 ja 120 000 euro eest. Teise ja kolmanda korruse korteritel on 4,8 m² suurused rõdud ja esimese korruse korteritel 9 m² suurused terrassid.

Korteri hinnas sisalduvad esiku garderoobi riilulid ja lükanduksed, signalisatsiooniga panipaik esimesel korrusel, pesuruumi ja WC mööbel ja santehnika ning parkimiskoht maja ees. Samuti tasu veevarustuse, kanalisatsiooni ning elektrivarustusega liitumise eest ning internetikaabeldus vastavalt nõrkvoolu projektile. Hoonele kehtib kaheaastane garantii alates kasutusloa väljastamisest ja mitte vähem kui kuuekuune garantii seadmetele.

Hinna sisse ei kuulu pehme mööbel ega köögimööbel ja -tehnikat. Samuti mitte telefoniside, andmeside, kaabeltelevisioonivõrgu ja valvesignalisatsiooniga liitumised.

Ehkki majad on varases ehitusjärgus ja sarikapidu tuleb alles jaanuaris, saab kortereid broneerida juba praegu. Varane broneerimine kindlustab just teie vajadustele vastava kodu saamise. Ehitaja on paindlik teie erisoovide suhtes, et teie uus kodu tuleks just selline, nagu te unistanud olete.

Asjatundja hindab

“LAAMis teenindame mitmeid arendajaid ning võime öelda, et Hansaviimistluse OÜ on väga põhjalik, täpne ja nõudlik nii oma töös kui ka selles, mida müügikorraldajalt nõuab,” ütles objekti müügiga tegeleva LAAM Kinnisvara OÜ juhatuse liige Aivar Villemson.

Tema sõnul valmis Hansaviimistluse maja Jüris Väljaku tn 5 täpselt projekti järgi ja tähtaegselt, ka kasutuluba saadi ilma märkusteta. Nüüd on Hansamaja arendusel hoog sees ja kõik uued arendused on täpselt ette planeeritud. Mõlema Lagedi Hansamaja nurgakivi panek oli 14. oktoobril, sarikapidud jaanuaris ja majade valmimine septembris 2017.

“Arendaja on pikaajalise kogemusega ehitusettevõtja ja saab hakka- ma ka kõige keerukamate ehitustöödega,” kinnitas Villemson.

Arendusest loe www.hansamaja.ee

Arendajast loe: www.hansaviimistlus.ee

Kontakt: Risto Saaremets LAAM Kinnisvara OÜ, Estonia pst 9, Tallinn, www.laam.ee telefon +372 610 8777 +372 510 0212, e-post risto.saaremets@laam.ee

Online Reisid

AÜE, Tai, Egiptus, Bulgaaria, Türgi, Hispaania, Kreeka, Itaalia, Horvaatia, Küpros, Vietnam, Šri Lanka

Puhkusereisid soojate maale
www.onlinereisid.ee
info@onlinereisid.ee
 Tel. 5647 1616
 Mugavaim reisiotsing

Fekaalivedu
 Tel. 5625 6258

OÜ Fekalist

Holdes Finants OÜ

**RAAMATUPIDAMIS-
TEENUSED**

5624 3986
holdesfinants@gmail.com

**NOVEMBRI
PAKKUMISED!**

* GERMANIE DE CAPUCCINI EXPRESS KEEMILINE KOORIMINE **25 €**

* JUUSTE HOOLDUSRAVI **15 €**

* SOLAARIUMI SOODUSKAART 40 MIN **25 €**

Muskuslill
ilusalong

Salong avatud: E-R 10–20, L 10–17
www.muskuslill.ee
 Asume Jüris Konsumi keskuses

Arkop OÜ müüb

LIIVA JA KRUUSA

Suuresta küla
 Seli-Jaani
 liivakarjääris
 Rae vallas

Lisaks müüme
**sõelatud
 haljastusmulda,
 täitemulda ja
 maakive**

Kohaletoomise võimalus
 Hinnad soodsad

tel 56669695
arkop@arkop.ee

REHVID PLUS
www.rehvidpluss.com

ALATI PARIM HINNAKLASS
 JA SUURIM REHVIVALIK
 EESTIS.

Rehvi vahetus	Autoremont	Akud
Rehvi hotell	Sildade reguleerimine	Tarvikud
Rehvid	Konditsioneeride täitmine	Lumeketid
Veeljed	Õlid	

Vana-Tartu mnt, 24. Peetri (Assaku) Tel: +372 56 662 223 e-mail: info@rehvidpluss.ee

BF Goodrich **MICHELIN** **BRIDGESTONE** **Continental** **GOODYEAR**

Pizza kiosk

Pizzakiosk
 Rae vallas!

tel 5 255 655

Aruküla tee 29
 (Jüri Konsumis)

Pizzataks argipäeviti
 Hind: 0,8 €/km, miinimumhind 3 €

www.pizzakiosk.ee

FICO
 Finance & Consulting

Raamatupidamisteenused
 Finants - ja õiguslane
 nõustamine

+372 5111 665
info@fico.ee
www.fico.ee

MTÜ RAE TULETÖRJE- JA PÄÄSTEELTS

KORSTNAPÜHKIJA
53 88 1233

korsten@raetps.eu

Pehme mööbli,
madratsite ja
koduvaipade
süvapuhasustus.

Täpsem info:
www.puhastusest.com
Tel. 50272229; 5661 5043

VIASTON

**Parim partner
teedehituses.**

- Teede ja platside ehitus
- Aluste ehitus
- Mulla- ja pinnasetööd
- Asfalteerimine
- Kivitööd

☎ 600 9969
✉ info@viaston.ee
www.viaston.ee

TALLINNA KÜTTALADU

PUITBRIKETT al.119.-
PELLETID al.189.-
TURBABRIKETT al.109.-
KIVISÜSI al.189.-
KAMINAPUUD ja
KÜTTEKLOTSID al. 2.50

TASUTA TRANSPORT
JA SOODSAD HINNAD!

Tel 66 00 190, 51 36 999.
Pärnu mnt 139E/7, Tallinn. www.kutteladu.ee

SÕELUTUD MULLA MÜÜK
Transpordiga ja ilma

INFO & TELLIMINE
50 96 785

**SELLE REKLAAMIGA
KÕIK KAUBAD -20%**

- » Ehitus- ja remontvärvid
- » Puidukaitsevahendid, peitsid, lakid
- » Aerosoolvärvide toonimine
- » Puidutööstusvärvid
- » Metallitööstusvärvid
- » Epoksüüdpõrandakatted

VÄRVIKAUPLUS
Marde Värv

Tuleviku tee 10,
Peetri alevik, Rae vald
Tel. +372 661 2295
Fax. +372 661 2296
www.marde.ee

**OLEME AVATUD:
E-R 9.00-18.00**

Uued kodud Lagedil!

HANSAMAJA
www.hansamaja.ee
Tel. +372 51 00 212

**Valmib SEPTEMBRIS 2017
Eelmüük juba käib!**

PUHAS KOLLE
 korstnapühkija
587 71665
 info@puhaskolle.ee
 www.puhaskolle.ee

Pagariäri ja kohvik
 Aruküla tee 55, Jüris
 Avatud E-R 8.00-17.00,
 nädalavahetustel
 tellimisel.

Iga päev maitsvad lõunasöögid, iseteenindus!
CATERINGITEENUS!
**JUBA SAAB BRONEERIDA AEGA OMA
 JÕULUPEO JAOKS!**
 Tähtpäevadeks kringlid ja tordid!
 Peo- ja peielauad!
 Lisainfo tel 5163968 või email info@maheleib.ee

**Kui sind huvitab,
 kuidas säilitada hea
 tervis, siis tule
 kuulama, milliseid
 häid kogemusi
 jagab proviisor
 Astrid Oolberg.**

Tema loengu teema on
 apiteraapia ehk tervis läbi
 mesindussaaduste. Ja meid
 ootab 5.-6.novembril Haap-
 salu Fra Mare Thalasso SPA.

Võimalus osta mett ning
 degusteerida erinevaid
 meesorte ja -segusid
 (umbes 15-20).

Buss väljub Jürist.
Täpsem info
 www.alustamealgusest.ee
 või telefonil 5029006

RAAMATUPIDAMISTEENUSED

WWW.HEATEENINDUS.EU

**NÄGEMISKONTROLL ja
 PRILLIMÜÜK
 RAE VALLAS!**

Kutsume vallaharvast oma silmi
 kontrollima ja prille ostma!

Ootame teid

22.11.2016 alates kella 10

Rae Kultuurikeskuses aadressil
JÜRI, Aruküla tee 9

Nägemiskontrolliks tuleks
 registreeruda
 telefonil **385 2603** või **5698 1972**

Silmakontroll maksab
10 eurot,
 prillitellijale tasuta!

RUUMIDE RENT
 Rae vallas Aaviku külas
 ürituste korraldamiseks
 (seminarid, sünnipäevad, firmapeod)

www.kivitalupuhkus.ee
 tel. 51 86 888, info@kivitalupuhkus.ee.
 fb www.facebook.com/kivitalu

Tööpakkumine –

ABITÖÖLINE JA PAKKIJAJ

Porolooni lõikusega tegelev
 ettevõtte Alpek FL OÜ otsib oma meeskonda
 aktiivset ja kohusetundlikku abitöölist.

Töö kirjeldus

- abistamine laadimistel ja pakkimisel;
- tootmisala/lao korrashoid ja haldamine;
- pakkide sildistamine;
- muud abitööd.

Tööle asumise koht: Hoidla tee 9, Vaida, Rae vald.
 Töökohale sobib nii meeste- kui ka naisterahvas.
 Kandidateerimiseks palume saata CV aadressile
 info@alpek.ee või võtta ühendust juhataja
 Ivar Ilmjärvega tel +372 502 6586.

**Sinu usaldusväärne
 kinnisvarapartner**

Elmar Liitmaa
 Tallinna ja Harjumaa
 eluruumide osakonna juht
 projektijuht, maakler

501 8948
 elmar.liitmaa@pindi.ee

Hea Rae valla elanik!

AUTOREMONDITÖOKODA VARUOSADE MÜÜK

Peetri alevik, Allika tee 12

25 AASTAT KOGEMUSI – SEE ON TASE, MIDA PAKUB FORSSI!

VW
AUDI
ŠKODA
BMW
OPEL
SEAT

Remondime ja hooldame
VW, Audi, Seat ja Škoda
sõidu- ja tarbeautosid.

Sildade reguleerimist,
kliimaseadme täitmist ja
rehvitöid pakume ka
teistele automarkidele.

Olete oodatud: E – R 7:30 – 17:30
Kontakt: tel. 6651 097
peetritookoda@forss.ee

Varuosad
VW, Audi, Seat, Škoda,
Opel ja BMW mudelitele.
E – R: 8:30 – 18:00
Kontakt: tel. 6651 090, 091, 092
peetri@forss.ee

oscarrehvid

- Rehvide müük, vahetus ja rehvihotell
- Veoauto- ja bussirehvide protekteerimine
- Sõiduauto-, maasturi-, tarbesõiduki-, mootorratta ja veoautorehvid

Oscarrehvid: Läike tee 8, Rae vald Peetri küla

Mob. + 372 511 6375

Tel. + 372 665 3080

www.oscarrehvid.ee

RAE INVESTEERINGUD

Firma teostab erinevaid üldehitus ja remonditöid, vundamendist võtmeteni aga teeme ka väiksema mahulisi projekte nt korterite remont, välisrajatised, aiad jne jne.

Teeme ka väga keerulisi projekte millega kõik hakkama ei saa, erilahendusega seinad/laed, disain saunad jpm.

Võimalik realselt vaatama tulla teostatud töid, küsi pakkumist!

+372 56 208 251

raigo@raeinvesteeringute.ee
www.raeinvesteeringute.ee

**Aitan müüa/vahetada/
üürile anda Teie kinnisvara
(korter, maja, suvila). Kiire
ja professionaalne tehing.
SOODSAIM VAHENDUSTASU!**

Tel 568 27044,
Aira Piibelet
Arvin Varad OÜ

Foto: blog.xmetic.com

*Mõni hetk on elus ilusam kui teine,
Mõni hetk on kohe väga, väga ilus...
Aitan jumestamisell!
(pruudi, päeva- ja õhtumeik)
Bronööri aeg: 5213052*

ADELANTE
**ÕPI KEELT
AUTOROOLIS**

Telli CD või laadi alla
www.adelante.ee

Meie tööka ja torema meeskonnaga on oodatud liituma
TÕSTUKIJUHT-LAOTÖÖLINE

Peamised tööülesanded:

- toodangu ja kauba ladustamine lattu
- kaupade komplekteerimine, peale- ja mahalaadimine
- lao korrashoid

Sobival kandidaadil on:

- tõstuki juhtimise õigus ja kogemus
- eesti keele oskus, kasuks tuleb suhtlemisoskus vene ja inglise keeles
- valmisolek vahetustega tööks ja hooajaliselt intensiivseks tööperioodiks
- täpsus, korrektsus ning hea tervis
- kiire taiplikkus ja hea ruumiline mõtlemine
- koostöövõime ja kohusetundlikkus

Meie pakume:

- sõbralikku ja toetavat meeskonda
- tänapäevaseid töötingimusi ja -vahendeid
- kindlat ja tasuvat tööd rahvusvahelises ettevõttes
- ettevõtte poolt toetatud sportimise võimalusi ning ühisüritusi

Kandideerimiseks saada oma CV e-postiga aadressile:
helina.adson@pipelife.com
Lisainfo telefonil 520 4786

Tööle asumise aeg: niipea kui võimalik
Asukoht: Põrguvälja tee 4, Lehmja küla, Rae vald, Harjumaa
Koduleht www.pipelife.ee

Meie tööka ja torema meeskonnaga on oodatud liituma
SEGUSÕLME OPERAATOR

Peamised tööülesanded:

- tootmisliinide varustamine vajalike materjalidega
- toorainete ja pooltoodete vastuvõtt ja ladustamine
- segusõlme vahepunkrite täitmine ettenähtud materjalidega
- segusõlme tootmiseadmete tehnilise seisundi kontroll
- raportite sisestamine ettevõtte infosüsteemi
- heakorra hoidmine oma vastutusalades

Sobival kandidaadil on:

- kesk- või kutseharidus
- tõstukijuhiloa olemasolu ja töökogemus
- eesti keele oskus
- arvutioskus baastasemel
- hea suhtlemisoskus, valmidus meeskonnatööks
- korrektsus, kohusetundlikkus ja usaldusväärsus
- vajadusel valmisolek vahetustega tööks

Meie pakume:

- sõbralikku ja toetavat meeskonda
- tööks vajalikku väljaõpet
- kindlat ja tasuvat tööd rahvusvahelises ettevõttes
- tänapäevaseid töötingimusi ja -vahendeid
- arenguvõimalust
- ettevõtte poolt toetatud sportimise võimalusi ning ühisüritusi

Kandideerimiseks saada oma CV e-postiga aadressile:
helina.adson@pipelife.com
Lisainfo telefonil 520 4786

Tööle asumise aeg: niipea kui võimalik
Asukoht: Põrguvälja tee 4, Lehmja küla, Rae vald, Harjumaa
Koduleht www.pipelife.ee

**TEHNO-
ÜLEVAATUS**

E - R 9.00 - 21.00

L 10.00 - 17.00

www.tehnoülevaatus.ee

Ehitajate tee 116, TALLINN
Telefon 6099 235

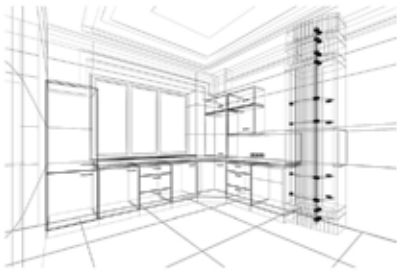
Helgi tee 4, Peetri küla, RAE VALD
3 min. kaugusel
Ülemiste ristmikust
Telefon 6050 078

- ✓ Kordusülevaatus **TASUTA!**
- ✓ Kõige **KAUEM AVATUD** Tallinnas!
- ✓ **TÖÖTAME KOLMEL LIINIL**, mis välistab järjekorrad, võimaldab kiiret teenindust ning hoime kokku kliendi aega.
- ✓ Võimalus kontrollida või soetada uus tulekustuti.
- ✓ Teostame ka tehnokontrolli: amorditest, piduritest, lõtkutest.

Broneeri aeg kodulehel
www.tehnoülevaatus.ee
ja SÄÄSTA 6 EUR!

RAE MÖÖBEL

Sina unistad, meie teostame!

KÖÖGIMÖÖBEL
VANNITOAMÖÖBEL
GARDEROOBID
ERITELLIMUSMÖÖBEL
KOJU JA ÄRIPINNALE

www.raemoobel.ee | +372 51 77 434 | info@raemoobel.ee

JETI JÄÄHALL PAKUB TÖÖD KORISTAJALE

Jeti jäähalli kompleksi kuuluvad peale jääväljakute ka riietusruumid, eesruumiga saun, uisulaenutus ning duširuumid.

Pakutav töökoht on hooajaline.

Töö algab novembris ja kestab kuni veebruarini. Sobivalt kandidaadilt eeldame varasemat kogemust, valmisolekut tööks ja meeskonnatöö mõistmist. Pakume paindlikku tööaega.

Asukoht: Jeti jäähall, Suur-Sõjamäe 14B
Palume oma kandideerimise soovist teatada telefonil: 5624 6739 või info@jeti.ee
Lisainfo ja küsimuste korral palun võtke ühendust.

SINU
ISIKLIK
MAAKLER
RAE VALLAS

Piret Pall
5683 2450

www.uusmaa.ee

Meid kliendid soovivad

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

TULE KONSULTATSIOONILE!

Vaata ka parimaid pakkumisi: www.1partner.ee

Angela Virak
56 640 991
66 84 700

Margus Suumann
50 10 302
66 84 700

OST • MÜÜK • ÜÜR • HINDAMINE • EHITUS • INVESTEERIMINE

1Partner
KINNISVARA

Tule ja pea oma **sündmus**: sünnipäev, pidulik lõuna- või õhtusöök, koolitus või koosolek Siniallika Trahteris.

Info tel +372 528 5117 ja e-post: info@siniallika.ee

Tervis tuleb talla alt!

Teraapia tasakaalustab, turgutab, tervendab!

Refleksoloogia ja teised toetavad massaažiliigid: refleksoloogia, Tai massaaž, shiatsu massaaž, klassikaline massaaž!

massaažiterapeut
refleksoloog
Liis Tagel
liis@tagel.ee
5556 2159

Susi ilusalong
Peterburi tee 48

**HALJASTUSMULD
LIIV
KRUUS
KILLUSTIK
MAAKIVID
TRANSPORT**

5115800
WWW.MULLAMEES.EE

REHVIPUNKT WWW.REHVIPUNKT.EE

E-R: 9-18
L-P: SULETUD

TEL. 555 00 555 **Mõisa tee 5, Jüri**
(Alexela tankla kõrval)

WWW.REHVIPUNKT.EE • **INFO@REHVIPUNKT.EE**

HANKOOK driving emotion **VREDESTEIN** **MICHELIN** **YOKOHAMA** **PIRELLI**

Otsime kontorikoristajat

2 korda nädalas,
paar tundi õhtusel
ajal Peetri vallas.
110 eurot kuus.

Tel 5816 9792

STIHL®
ANNAB TASUTA ÄRA!

TOO OMA
STIHLI MOOTORSEADE
HOOLDUSESSE, TÖÖRAHA
VAID 8 EUROT!

TAVAHIND ALATES 28 EUROST!

www.aiataht.ee / Facebook: Aiatäht

Esinduskeskus Aiatäht
Tuleviku tee 10, Peetri k
E-R 9-18 / L 10-13
tallinn@aiataht.ee
tel: 5558 5709

Pakkumine kehtib STIHL ametliku edasimüüja juures kuni 30.11.2016

Ülemistest vaid 10min autosõidu kaugusel Kiili vallas on valminud

B-energiaklassi ridaelamud!

Madalad ülalpidamiskulud ja mõistlikud hinnad!

KÖÖGIMÖÖBEL, PUUKÜTTEGA KAMIN, PUUKÜTTEGA SAUN!

Hind 149 000€!

Rukkipollu.ee

Margit Alloja +372 5615 9661 margit@uuskodukinnisvara.ee

MÜÜA KARLA KÜLAS KVALITEETNE MAJA!

5 TOALINE MAJA ON MAAKÜTTE, KIVIKÜTUSE JA SAUNAGA.

TULE VAATAMA! Hind 255 00€

Rohkem infot: www.uuskodukinnisvara.ee
+37256159661, margit@uuskodukinnisvara.ee

Oleme avatud

**E-R
9-18**

**Tel. 600 0140
5850 1186**

Kaevu 2a Pildiküla
JÜRI Harjumaa
www.looautokeskus.ee
Loo Autokeskus OÜ

• SÕIDU- JA PAKIAUTODE
HOOLDUS, REMONT JA
ELEKTRITÖÖD

• VARUOSADE MÜÜK

• REHVIDE MÜÜK JA
VAHETUS

• AUTODE DIAGNOSTIKA

• SILDADE
REGULEERIMINE

• SUMMUTITE REMONT

TEADAANNE MEISTRILT:

Automaatkäigukasti hooldus ja dünaamiline õlivahetus

Automaatkäigukasti on agregaat, kust ei saa tavameetodiga kogu õli kätte. Keerates käigukasti põhjast õli väljalaskmiseks mõeldud kruvi lahti, voolab heal juhul (30-40) % käigukasti õlist välja. Selleks, et kätte saada kogu vana õli ja puhastada käigukasti ka ajapikku sinna ladestanud sodist, on vaja kasutada teistsugust meetodit.

Meil on olemas spetsiaalsed automaatkäigukasti õlivahetuse seadmed, mis ühendatakse käigukasti külge. Ainult nende abiga on võimalik kogu käigukasti õli ära vahetada.

Oleme
alates oktoobrist 2015 maailma suurima
sõltumatu töökojaorganisatsiooni
Bosch Car Service liige.

Hoiame turvaliselt ratastel!

Tel.: 600 0140

info@looautokeskus.ee, www.looautokeskus.ee

Reakuulutused

Pakume õhtust tööd Jüri piirkonnas – kontori- ja olmeruumide hoolduskoristus. Kasuks tuleb juhiloa olemasolu. Info: 5689 7611

Pere Jüris otsib 1,5 a poisile lapsehoidjat E–R 8–13 ja mõnikord õhtuti meie kodus. Sobib nii eesti kui ka vene keelt rääkiv lapsehoidja. 5300 3069

Müün garaaži Rebase tänaval. Tel 551 7048

Ostan korteri Rae vallas, võib vajada remonti. 506 2068

Korstnapühkija teenus, kehtiv kutsetunnistus, nõuetekohase akti väljastus, tel 504 0875

Torutööd, küte, vesi, kanalisatsioon, vannitubade ehitus ja renoveerimine, ehitus- ja remonditööd. Tel: 5649 1815, Egon Vool

Müüa kuivi küttepuid 40 l võrkkotis: lepp 30 cm, kask 30 cm, Hinnad kodulehel. Alates 50 kotist on transport Rae valda tasuta. Tellimine: 5198 9070, info@unitedexpo.ee, www.unitedexpo.ee

Korstnapühkija teenused, lõõriuringud, küttesüsteemide eksperthinnangud. OÜ Potipoiss, 5807 2581; info@potipoiss.ee

Telli Eesti lipud, mastivimplid ja lipumastid e-poest: www.lipuvabrik.ee

Säästa kuni 60% küttekuludelt! Mitsubishi Heavy õhksoojuspumbad koos paigaldusega alates 999 eurost. Tel: 666 1355. www.kodukliima.ee.

Müüa kuivi kütte- ja kaminapuid, lahtiselt ja 40 l/60 l võrgus, kütteklotsid 5–30 cm 40 l võrgus 1,79 €, tulehakatus 40 l võrgus ja saepuru kotis, tel: 501 8594, kaminapuu.ee

Rae Tuletõrje- ja Päästeselts annab teada:

Elanikkonnale paremate teenuste osutamiseks rekonstrueerisime 2016 aasta suvel

Vaida komando tuletõrje depoo hoone sisemise elektri ja sisesoojustuse

Antud projekti rahastati Rahandusministeeriumi kohaliku omaalgatuse programmi vahenditest
Rae TPS juhatus.

Ostan vanu postkaarte ja fotosid, rinnamärke, vanaraha, trükiseid ja dokumente ning muid Eesti ajalooga seotud kolleksioneerimise esemeid. Tel: 602 0906 ja 501 1628. Tim

Hea käsitööviline. Müüa teksariiet kaitsevaiba tegemiseks. Tel 56566622

Üldehitus, katused, fassaadid ja viimistlustööd. 5352 9476, e-post: ehitus@miltongrupp.ee

Ostan teie sõidukõlbliku auto. Võib olla ka remonti vajav või seisev auto. Sõidukil ei pea olema ülevaatus ega kindlustust. Tel. 54575055, ago.aderberg@online.ee

Kultuuriline õppereis Sloveenia-Horvaatia 2017. a augustikuus.

Buss väljub Jürist.

Täpsem info
www.alustamealgusest.ee
või telefonil 5029006

Lugemiskohvik

23. novembril Jüri Raamatukogus (Laste 3, Jüri)
kell 18:30

Rahvakalendri järgi mälestati talvekuul hingedeaga, muistse aastavahetuspüha tähistamiseks aga käisid Mardid-Kadrid külades vilja- ja karjaõnne jagamas. Põllutöödega jõuti ühele poole ning algas tubane aeg. Hämaratel novembriõhtutel on seega just õige aeg midagi põnevat lugemiseks kätte võtta.

Sellekordseks lugemisteemaks on:

Fantaasia- ja ulmekirjandus

Tegemist on niivõrd laia ja mitmenäolise kirjandusžanriga, et igaüks leiab oma maitse ja soovide järgi endale kindlasti midagi toredat lugemiseks. Lugemissoovitusi võib vaadata Jüri Raamatukogu Facebooki lehelt ja kodulehelt.

Tule veeda õdus õhtu teiste raamatusõpradega arutledes ja kirjandusega tutvudes!
Lisainfo telefonil 622 4236 või anneli.erik@jyri.edu.ee

Oktoobris registreeritud sünnid

ALBERT KULLAMAA
RICHARD SAALISTE
PAUL PELAPSON
TIMO LILLEMÄE
KARL SUUREKIVI
STEN SILVER PARV
JASPER JAKOB KAIK
ARTHUR KÖÖP
EKKE JAKOB ORULA
ALEKSANDR ZAHHAROV
KERMAN LINDEMANN
KARL AASA
HANS UUSTALO
THEO TRESSUM
RASMUS VILLMÄE
LUKAS TOOM
STEFAN VILL
ROMAN VAISER
GRETE-LIIS DANELYUK
ELINA SAAREMETS
STELLA ŠIKILO
KÄTRIN BEKMANN
LENNA AASA
HEVENLI KULLAMAA
VIIRE KATRINA KIIN
EMILY SINIVEE
MAIA JOHANNA MITT
BERIT TALVAR
LAUREL LÄÄTS
IRIS IKLA
VICTORIA VILL
KERTU LIIS KALJUSTE
LAUREN LANT
LIISBET HALLIST

NOVEMBRIKUU SÜNNIPÄEVAD

HELJA PUSTOLJAKOVA 95	VAIKE KIRSCH 80
VIKTOR DMITROV 92	VILLEM KASK 80
ERIH KÜTT 91	ENN VIKKISK 75
NIKOLAI FURMANJUK 90	MATI ENNO 75
VILMA GRUBE 88	HELVE MUST 75
ANNA TIMOFEEVA 88	PEETER KALJURAND 75
ALEKSANDRA KULEBA 87	MATI MARLEY 75
LIUDMILA DMITROVA 87	ELSA KASK 75
RICHARD TAHK 86	HALDUR RIGA 75
ELLA VAREM 86	UDO PÄRNAPUU 70
LIA KOPLIMÄE 85	ILMAR LUNDA 70
HELGI SAAREP 84	ÜLO LILLE 70
LEHTI SALL 84	SIRJE PÖDER 70
VAIKE FEIL 83	AIVE PEDAJAS 65
HELGA MÄNNIMÄGI 82	VLADIMIR HILL 65
HELLA KUUSKMAA 82	ANU ORULA 65
SAIMA KULLAMAA 82	EINO PEKKENEN 65
ILMAR SÖRMUS 81	LJUBOV MARINETTI 65
LEMBIT SONG 81	ÄRMILDE ERIN 65
HELVI HORM 81	URVE LAIDROO 65

PÄÄSTETEENISTUSE TEATED OKTOOBRIKUU

04 oktoober Koristati teele kukkunud murdunud puu Vaidas
07 oktoober Pölenng Peetris, Mustakivi tee 21
11 oktoober Pöles poolhaagis Põrguväljal, Sinikivi tee 4
12 oktoober Koristati teele kukkunud laudad Aaviku külas
13 oktoober Likvideeriti avarii tagajärjed ringteel, Jüris
17 oktoober Likvideeriti avarii tagajärjed ringteel, Sarkopi juures
25 oktoober Kose vallas, Kulus pöles lipumastide tehas
28 oktoober Koristati teele kukkunud murdunud puu Assakul

Südamlik kaastunne
Virge Enokile
armsa venna

**AIN
KARJUSE**

surma puhul
Lagedi koolipere

Oktoobris lahkunud

ALEKSANDR PORTUNOV
ANATOLY MARTYAKOV
JÜRI MOSSOV
TOOMAS VILT
ILLAR LAUMETS
AIMAR JOAMETS
AASA PÖLDOOTS
MAI LAURI
LIA EVART
TATJANA ŠAHHOVA

Rae Sõnumid Rae valla ajaleht
Väljaandja: Rae Vallavalitsus, Aruküla tee 9
Toimetus: sonumid@rae.ee, tel 5303 7646
Teostus: Ekspress Meedia AS

Ajaleht ilmub üks kord kuus. Tiraaž 7360 eksemplari ja see jagatakse postkastidesse tasuta.
Kaastööd ja kuulutused palume saata iga kuu 20. kuupäevaks koos vajalike kontaktandmetega.

26. NOVEMBRIL 2016

KELL 19.00

JÜRI PALLIHALLIS

ÕHTUT JUHIB
MART MIKK

JUUBELI KONTSERT-GALA

RAE VALD
150

RAE VALDA ON ÕNNITLEMA TULEMAS

TANEL PADAR

LA LA LADIES

GLAMBAND

KELLY UUSTANI & MARGUS JÜRISSEON

WAF LAULUKOOR

RAE
VALD 150

Näitus "Lubatud elu".

Avatud kohvik.

Piletid eelmüügist www.piletilevi.ee, Rae Kultuurikeskusest ja
Rae vallamajast 7€, kohapeal 10€. PILETITE ARV ON PIIRATUD!

RAE VALD